

טיוטת חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת
התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"א-2021 – הסמכת ועדת
השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"א-2021, המצ"ב.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את הנוסח הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 12.8.2020 נחקק חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "החוק"). החוק נועד לתת מענה לחשש להתפשטות נגיף Novel Coronavirus nCov-2019 (להלן: "נגיף קורונה" או "הנגיף") במקומות המעצר ובבתי הסוהר ולמשמעות הכבדה של תחלואה כזו במתקני הכליאה בשים לב לתנאי המחיה בהם. בפרט נועד החוק לצמצם את הסיכון להדבקות בנגיף ולהתפשטותו כאמור במהלך הבאתם של העצורים והאסירים יחד מידי יום לבתי המשפט ממתקני כליאה שונים, שהייתם בבתי המשפט, וחזרתם למקומות המעצר ולבתי הסוהר בתנאים שאינם מאפשרים לשמור על ריחוק כנדרש. לשם כך נקבע בחוק הסדר המאפשר לעצורים ולאסירים להשתתף בדיונים שמתקיימים בבתי המשפט ובתי הדין בעניינם, בהיוועדות חזותית, חלק נוכחות פיזית בבית המשפט, וזאת תוך צמצום סכנת הידבקותם והדבקת אוכלוסיית מקומות המעצר ובתי הסוהר וכל הבאים עמה במגע. בהתאם לחוק, הסדר זה נכנס לתוקפו עם מתן אחת משתי ההכרזות הקבועות בסעיף 2 לחוק על ידי שר המשפטים והשר לביטחון הפנים - הכרזה על הגבלה חלקית של הדיונים שיתקיימו בנוכחות עצורים ואסירים והכרזה על הגבלה מלאה של דיונים אלה (ר' סעיפים 2(א) ו-2(ג) לחוק, בהתאמה). הסדר דומה קיים ביחס להשתתפות כלואים בדיונים בבתי הדין הצבאיים בהיוועדות חזותית והוא נכנס לתוקפו עם מתן אחת מההכרזות האמורות על ידי שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים (ר' סעיף 20 לחוק).

ההסדר בחוק נקבע כהוראת שעה שתוקפה עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) או עד יום פקיעתו של חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020, לפי המוקדם (להלן: "חוק סמכויות מיוחדות"). עם זאת, סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת קובע כי חיקוק שתוקפו אמור היה לפקוע בתקופה שלאחר פיזור של הכנסת, יעמוד בתקפו עד תום שלושה חודשים לתקופת כהונתה של הכנסת הנכנסת. על כן תוקפה של הוראת השעה מוארך אוטומטית עד למועד האמור.

נכון למועד פרסום טיוטת החוק, בממוצע, כ-80% מבין העצורים לצרכי חקירה אינם מחוסנים. עצורים אלה מהווים חלק נכבד מבין העצורים הנדרשים להגיע לדיונים בבית המשפט. בנסיבות אלה, על מנת להבטיח את המשך קיומה של תשתית משפטית המאפשרת השתתפות עצורים ואסירים בדיונים בבתי המשפט בהיוועדות חזותית, חלק נוכחות בבית המשפט, באופן מלא או חלקי, בהתאם למצב התחלואה ולמידת הסיכון להתפשטות הנגיף במקומות מעצר ובבתי הסוהר בתקופה הרלוונטית, מוצע להאריך את תוקפו של החוק בשישה חודשים נוספים, עד ליום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

ההארכה האמורה נדרשת על מנת ליתן מענה לסיכון להחמרה במצב התחלואה במדינה ולהתפרצות מחודשת של הנגיף, וכן על מנת ליתן מענה מידתי יותר לסיכון הבריאותי גם בנסיבות בהן החשש מהתפשטות המגפה נמוך באופן יחסי.

המענה לסיכון להחמרה במצב התחלואה ולהתפרצות מחודשת של הנגיף נדרש בשים לב להמשך קיומה של פנדמיה בעולם ולשיעורי התחלואה הגבוהים מחוץ לישראל. כך, נכון לעת הזו, בחלק מהמדינות חלה החמרה משמעותית במצב התחלואה, עד כדי אובדן שליטה,

שלהערכת גורמי המקצוע במשרד הבריאות נוצרה ברובה על רקע התפתחות וריאנטים אלימים ומדבקים יותר. מספר המתים הרשמי בעולם חצה את קו ה-3 מיליונים וכעת עומד על כ-3.8 מיליון מתים ידועים. עוד נדרש ליתן מענה לחשש מפני התממשות סיכונים שונים כגון כניסת וריאנטים חדשים שהחיסון אינו יעיל נגדם, ירידה ביעילות החיסונים וברמת ההגנה של מחלימים לאורך זמן, כמו גם התפרצות תחלואה בקרב העצורים והאסירים שאינם מחוסנים. יצוין כי פרק הזמן של שישה חודשים תואם את פרק הזמן שבו הוצע להאריך את תוקפו של חוק סמכויות מיוחדות במסגרת טיוטת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון מס' 8) (הארכת תוקף), התשפ"א-2021.

על מנת ליתן מענה מידתי יותר לסיכון הבריאותי גם בנסיבות בהן החשש מהתפשטות המגפה נמוך באופן יחסי, מוצע לתקן את החוק על דרך הוספת שני סוגי הוראות שיחולו בתקופה שבה לא ניתנה אחת ההכרזות הקבועות בסעיף 2 לחוק. הסוג הראשון - הוראה לפיה עצור או אסיר שהוא "אדם המצוי בבידוד" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק לא יובא לבית המשפט אלא ישתתף בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית בהתאם להוראות סעיף 5 לחוק. זאת, על מנת לקיים את חובת הבידוד ומאחר שהבאתם לדיונים בבתי המשפט יוצרת סיכון ממשי להתפשטות הנגיף גם אם יובאו בהפרדה מכל עצור או אסיר אחר. הסוג השני - הוראה המאפשרת לעצורים ואסירים המעוניינים בכך להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית, בשל חשש להידבקות בנגיף הקורונה, וזאת בנסיבות הקבועות בהוראה המוצעת ובכפוף להחלטה שיפוטית מתאימה. הסדר זה יאפשר לעצור או אסיר המעוניינים בכך, להימנע מהשהיה המשותפת עם עצורים ואסירים הכרוכה בנסיעה לבית המשפט ובחזרה, ומהסיכון להידבקות בנגיף הנובע מכך - מזה, תוך צמצום הסיכון להתפשטות הנגיף בנסיבות אלה כפועל היוצא מהקטנת מספר העצורים והאסירים המובאים יחד מידי יום לבית המשפט - מזה. כן מוצע לערוך מספר תיקונים נקודתיים בסעיפים 2 ו-20 לחוק שבהם מעוגנים המנגנונים להכרזה על הגבלה חלקית ועל הגבלה מלאה במערכת האזרחית ובמערכת הצבאית, בהתאמה, וכן לערוך כמה התאמות אחרות בחוק הנדרשות בשל הוספת ההסדר המתואר לעיל לעניין היוועדות חזותית, ובתוך כך בהסדרים המקבלים שחלים על נוכחות כלואים בדיונים בבתי הדין הצבאים (תיקון סעיפים 3(ד)(1) ו-2(1), 21(ד)(1) ו-2(2), 33, 39 ו-40).

בנסיבות שפורטו לעיל, בשל השיעור הגבוה של עצורים לצרכי חקירה שאינם מחוסנים והחשש מהחמרה במצב התחלואה או התפרצות מחודשת של הנגיף, ובשל פקיעתה הקרובה של הוראת השעה בחוק הקיים, קיימת דחיפות בתיקון החוק ובהארכת הוראת השעה בהקדם האפשרי, ועוד קודם לפקיעת ההסדר הקיים ביום 30.06.2021.

לפיכך, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת החוק בממשלה ולהסמיך את ועדת השרים לחקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת. כמו כן, ועל מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת, וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

ככל שתהיינה עלויות תקציביות בגין יישום טיוטת החוק, המשרדים הרלוונטיים ישאו בעלויות אלה.

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

השר לביטחון הפנים תומך בקידום הצעת המחליטים ובהצעת החוק.
שר הבריאות אישר את ההצעה.
הצעת ההחלטה וטיוטת החוק מקובלות על שר הביטחון.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועצת המשפטית של משרד המשפטים היא כי אין מניעה משפטית בהעלאת ההצעה (ראו חוות דעת מצורפת).

סיווגים*

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית
תחום פעולה עיקרי: 07 אכיפת החוק.

מוגש על ידי שר המשפטים

י"ב בתמוז התשפ"א
22 ביוני 2021

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"א-2021

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

ביום 12.8.2020 נחקק חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "החוק"). החוק נועד לתת מענה לחשש להתפשטות נגיף Novel Coronavirus nCov-2019 (להלן: "נגיף קורונה" או "הנגיף") במקומות המעצר ובבתי הסוהר ולמשמעות הכבדה של תחלואה כזו במתקני הכליאה בשים לב לתנאי המחיה בהם. בפרט נועד החוק לצמצם את הסיכון להדבקות בנגיף ולהתפשטותו כאמור במהלך הבאתם של העצורים והאסירים יחד מידי יום לבתי המשפט ממתקני כליאה שונים, שהייתם בבתי המשפט, וחזרתם למקומות המעצר ולבתי הסוהר בתנאים שאינם מאפשרים לשמור על ריחוק כנדרש. לשם כך נקבע בחוק הסדר המאפשר לעצורים ולאסירים להשתתף בדיונים שמתקיימים בבתי המשפט ובתי הדין בעניינם, בהיוועדות חזותית, חלף נוכחות פיזית בבית המשפט, וזאת תוך צמצום סכנת הידבקותם והדבקת אוכלוסיית מקומות המעצר ובתי הסוהר וכל הבאים עמה במגע. בהתאם לחוק, הסדר זה נכנס לתוקפו עם מתן אחת משתי ההכרזות הקבועות בסעיף 2 לחוק על ידי שר המשפטים והשר לביטחון הפנים - הכרזה על הגבלה חלקית של הדיונים שיתקיימו בנוכחות עצורים ואסירים והכרזה על הגבלה מלאה של דיונים אלה (ר' סעיפים 2(א) ו-2(ג) לחוק, בהתאמה). הסדר דומה קיים ביחס להשתתפות כלואים בדיונים בבתי הדין הצבאיים בהיוועדות חזותית והוא נכנס לתוקפו עם מתן אחת מההכרזות האמורות על ידי שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים (ר' סעיף 20 לחוק).

ההסדר בחוק נקבע כהוראת שעה שתוקפה עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) או עד יום פקיעתו של חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020, לפי המוקדם (להלן: "חוק סמכויות מיוחדות"). עם זאת, סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת קובע כי חיקוק שתוקפו אמור היה לפקוע בתקופה שלאחר פיזור של הכנסת, יעמוד בתקפו עד תום שלושה חודשים לתקופת כהונתה של הכנסת הנכנסת. על כן תוקפה של הוראת השעה מוארך אוטומטית עד למועד האמור. נכון למועד פרסום טיוטת החוק, בממוצע, כ-80% מבין העצורים לצרכי חקירה אינם מחוסנים. עצורים אלה מהווים חלק נכבד מבין העצורים הנדרשים להגיע לדיונים בבית המשפט. בנסיבות אלה, על מנת להבטיח את המשך קיומה של תשתית משפטית המאפשרת השתתפות עצורים ואסירים בדיונים בבתי המשפט בהיוועדות חזותית, חלף נוכחות בבית המשפט, באופן מלא או חלקי, בהתאם למצב התחלואה ולמידת הסיכון להתפשטות הנגיף במקומות מעצר ובבתי הסוהר בתקופה הרלוונטית, מוצע להאריך את תוקפו של החוק בשישה חודשים נוספים, עד ליום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

ההארכה האמורה נדרשת על מנת ליתן מענה לסיכון להחמרה במצב התחלואה במדינה ולהתפרצות מחודשת של הנגיף, וכן על מנת ליתן מענה מידתי יותר לסיכון הבריאותי גם בנסיבות בהן החשש מהתפשטות המגפה נמוך באופן יחסי.

המענה לסיכון להחמרה במצב התחלואה ולהתפרצות מחודשת של הנגיף נדרש בשים לב להמשך קיומה של פנדמיה בעולם ולשיעורי התחלואה הגבוהים מחוץ לישראל. כך, נכון לעת הזו, בחלק מהמדינות חלה החמרה משמעותית במצב התחלואה, עד כדי אובדן שליטה, שלהערכת גורמי המקצוע במשרד הבריאות נוצרה ברובה על רקע התפתחות וריאנטים אלימים ומדבקים יותר. מספר המתים הרשמי בעולם חצה את קו ה-3 מיליונים וכעת עומד על כ-3.8 מיליון מתים ידועים. עוד נדרש ליתן מענה לחשש מפני התממשות סיכונים שונים כגון כניסת וריאנטים חדשים שהחיסון אינו יעיל נגדם, ירידה ביעילות החיסונים וברמת ההגנה של מחלימים לאורך זמן, כמו גם התפרצות תחלואה בקרב העצורים והאסירים שאינם מחוסנים. יצוין כי פרק הזמן של שישה חודשים תואם את פרק הזמן שבו הוצע להאריך את תוקפו של חוק סמכויות מיוחדות במסגרת טיוטת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון מס' 8) (הארכת תוקף), התשפ"א-2021.

על מנת ליתן מענה מידתי יותר לסיכון הבריאותי גם בנסיבות בהן החשש מהתפשטות המגפה נמוך באופן יחסי, מוצע לתקן את החוק על דרך הוספת שני סוגי הוראות שיחולו בתקופה שבה לא ניתנה אחת ההכרזות הקבועות בסעיף 2 לחוק. הסוג הראשון - הוראה לפיה עצור או אסיר שהוא "אדם המצוי בבידוד" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק לא יובא לבית המשפט אלא ישתתף בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית בהתאם להוראות סעיף 5 לחוק. זאת, על מנת לקיים את חובת הבידוד ומאחר שהבאתם לדיונים בבתי המשפט יוצרת סיכון ממשי להתפשטות הנגיף גם אם יובאו בהפרדה מכל עצור או אסיר אחר. הסוג השני - הוראה המאפשרת לעצורים ואסירים המעוניינים בכך להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית, בשל חשש להידבקות בנגיף הקורונה, וזאת בנסיבות הקבועות בהוראה המוצעת ובכפוף להחלטה שיפוטית מתאימה. הסדר זה יאפשר לעצור או אסיר המעוניינים בכך, להימנע מהשהיה המשותפת עם עצורים ואסירים הכרוכה בנסיעה לבית המשפט ובחזרה, ומהסיכון להידבקות בנגיף הנובע מכך - מזה, תוך צמצום הסיכון להתפשטות הנגיף בנסיבות אלה כפועל היוצא מהקטנת מספר העצורים והאסירים המובאים יחד מידי יום לבית המשפט - מזה. כן מוצע לערוך מספר תיקונים נקודתיים בסעיפים 2 ו-20 לחוק שבהם מעוגנים המנגנונים להכרזה על הגבלה חלקית ועל הגבלה מלאה במערכת האזרחית ובמערכת הצבאית, בהתאמה, וכן לערוך כמה התאמות אחרות בחוק הנדרשות בשל הוספת ההסדר המתואר לעיל לעניין היוועדות חזותית, ובתוך כך בהסדרים המקבלים שחלים על נוכחות כלואים בדיונים בבתי הדין הצבאים (תיקון סעיפים 3(ד)1(1), 2(1), 21(ד)1(1) ו-2(2), 33, 39 ו-40).

בנסיבות שפורטו לעיל, בשל השיעור הגבוה של עצורים לצרכי חקירה שאינם מחוסנים והחשש מהחמרה במצב התחלואה או התפרצות מחודשת של הנגיף, ובשל פקיעתה הקרובה של הוראת השעה בחוק הקיים, קיימת דחיפות בתיקון החוק ובהארכת הוראת השעה בהקדם האפשרי, ועוד קודם לפקיעת ההסדר הקיים ביום 30.06.2021.

לפיכך, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת החוק בממשלה ולהסמיך את ועדת השרים לחקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת. כמו כן, ועל מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת

ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת, וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לא נמצאו קשיים משפטיים באישור הצעת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת החוק מקובלת על הייעוץ המשפטי למשרד הביטחון, וניתן מבחינתם לקדמה בממשלה. לייעוץ המשפטי למשרד הבריאות אין הערות לנוסח. חוות הדעת המשפטית מקובלת על יועמ"ש המשרד לביטחון הפנים. המשנה לייעוץ המשפטי לממשלה (משפט פלילי) סמכה ידיה על טיוטת החוק.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לעמדת היועצת המשפטית למשרד המשפטים אין מניעה משפטית באישור הצעת ההחלטה.

לאה רקובר, עו"ד
היועצת המשפטית למשרד המשפטים

י"ב בתמוז תשפ"א

22 ביוני 2021

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"א-2021.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

ביום 12.8.2020 נחקק חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "החוק"). החוק נועד לתת מענה לחשש להתפשטות נגיף Novel Coronavirus nCov-2019 (להלן: "נגיף קורונה" או "הנגיף") במקומות המעצר ובבתי הסוהר ולמשמעות הכבדה של תחלואה כזו במתקני הכליאה בשים לב לתנאי המחיה בהם. בפרט נועד החוק לצמצם את הסיכון להדבקות בנגיף ולהתפשטותו כאמור במהלך הבאתם של העצורים והאסירים יחד מידי יום לבתי המשפט ממתקני כליאה שונים, שהייתם בבתי המשפט, וחזרתם למקומות המעצר ולבתי הסוהר בתנאים שאינם מאפשרים לשמור על ריחוק כנדרש. לשם כך נקבע בחוק הסדר המאפשר לעצורים ולאסירים להשתתף בדיונים שמתקיימים בבתי המשפט ובתי הדין בעניינם, בהיוועדות חזותית, חלף נוכחות פיזית בבית המשפט, וזאת תוך צמצום סכנת הידבקותם והדבקות אוכלוסיית מקומות המעצר ובתי הסוהר וכל הבאים עמה במגע. בהתאם לחוק, הסדר זה נכנס לתוקפו עם מתן אחת משתי ההכרזות הקבועות בסעיף 2 לחוק על ידי שר המשפטים והשר לביטחון הפנים - הכרזה על הגבלה חלקית של הדיונים שיתקיימו בנוכחות עצורים ואסירים והכרזה על הגבלה מלאה של דיונים אלה (ר' סעיפים 2(א) ו-2(ג) לחוק, בהתאמה). הסדר דומה קיים ביחס להשתתפות כלואים בדיונים בבתי הדין הצבאיים בהיוועדות חזותית והוא נכנס לתוקפו עם מתן אחת מההכרזות האמורות על ידי שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים (ר' סעיף 20 לחוק).

ההסדר בחוק נקבע כהוראת שעה שתוקפה עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) או עד יום פקיעתו של חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020, לפי המוקדם (להלן: "חוק סמכויות מיוחדות"). נכון למועד פרסום טיוטת החוק, במוצע, כ-80% מבין העצורים לצרכי חקירה אינם מחוסנים. עצורים אלה מהווים חלק נכבד מבין העצורים הנדרשים להגיע לדיונים בבית המשפט. בנסיבות אלה, על מנת להבטיח את המשך קיומה של תשתית משפטית המאפשרת השתתפות עצורים ואסירים בדיונים בבתי המשפט בהיוועדות חזותית, חלף נוכחות בבית המשפט, באופן מלא או חלקי, בהתאם למצב התחלואה ולמידת הסיכון להתפשטות הנגיף במקומות מעצר ובבתי הסוהר בתקופה הרלוונטית, מוצע להאריך את תוקפו של החוק בשישה חודשים נוספים, עד ליום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

ההארכה האמורה נדרשת על מנת ליתן מענה לסיכון להחמרה במצב התחלואה במדינה ולהתפרצות מחודשת של הנגיף, וכן על מנת ליתן מענה מידתי יותר לסיכון הבריאותי גם בנסיבות בהן החשש

מהתפשטות המגפה נמוך באופן יחסי.

המענה לסיכון להחמרה במצב התחלואה ולהתפרצות מחודשת של הנגיף נדרש בשים לב להמשך קיומה של פנדמיה בעולם ולשיעורי התחלואה הגבוהים מחוץ לישראל. כך, נכון לעת הזו, בחלק מהמדינות חלה החמרה משמעותית במצב התחלואה, עד כדי אובדן שליטה, שלהערכת גורמי המקצוע במשרד הבריאות נוצרה ברובה על רקע התפתחות וריאנטים אלימים ומדבקים יותר. מספר המתים הרשמי בעולם חצה את קו ה-3 מיליונים וכעת עומד על למעלה מ-3.8 מיליון מתים ידועים. עוד נדרש ליתן מענה לחשש מפני התממשות סיכונים שונים כגון כניסת וריאנטים חדשים שהחיסון אינו יעיל נגדם, ירידה ביעילות החיסונים וברמת ההגנה של מחלימים לאורך זמן, כמו גם התפרצות תחלואה בקרב העצורים והאסירים שאינם מחוסנים. יצוין כי פרק הזמן של שישה חודשים תואם את פרק הזמן שבו הוצע להאריך את תוקפו של חוק סמכויות מיוחדות במסגרת הצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון מס' 8) (הארכת תוקף), התשפ"א-2021.

על מנת ליתן מענה מידתי יותר לסיכון הבריאותי גם בנסיבות בהן החשש מהתפשטות המגפה נמוך באופן יחסי, מוצע לתקן את החוק על דרך הוספת שני סוגי הוראות שיחולו בתקופה שבה לא ניתנה אחת ההכרזות הקבועות בסעיף 2 לחוק. הסוג הראשון - הוראה לפיה עצור או אסיר שהוא "אדם המצוי בבידוד" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק לא יובא לבית המשפט אלא ישתתף בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית בהתאם להוראות סעיף 5 לחוק. זאת, על מנת לקיים את חובת הבידוד ומאחר שהבאתם לדיונים בבתי המשפט יוצרת סיכון ממשי להתפשטות הנגיף גם אם יובאו בהפרדה מכל עצור או אסיר אחר. הסוג השני - הוראה המאפשרת לעצורים ואסירים המעוניינים בכך להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית, בשל חשש להידבקות בנגיף הקורונה, וזאת בנסיבות הקבועות בהוראה המוצעת ובכפוף להחלטה שיפוטית מתאימה. הסדר זה יאפשר לעצור או אסיר המעוניינים בכך, להימנע מהשהיה המשותפת עם עצורים ואסירים הכרוכה בנסיעה לבית המשפט ובחזרה, ומהסיכון להידבקות בנגיף הנובע מכך - מזה, תוך צמצום הסיכון להתפשטות הנגיף בנסיבות אלה כפועל היוצא מהקטנת מספר העצורים והאסירים המובאים יחד מידי יום לבית המשפט - מזה. כן מוצע לערוך מספר תיקונים נקודתיים בסעיפים 2 ו-20 לחוק שבהם מעוגנים המנגנונים להכרזה על הגבלה חלקית ועל הגבלה מלאה במערכת האזרחית ובמערכת הצבאית, בהתאמה, וכן לערוך כמה התאמות אחרות בחוק הנדרשות בשל הוספת ההסדר המתואר לעיל לעניין היוועדות חזותית, ובתוך כך בהסדרים המקבילים שחלים על נוכחות כלואים בדיונים בבתי הדין הצבאים (תיקון סעיפים 3(ד)1 ו-2, 21(ד)1 ו-2, 33, 39 ו-40).

ג. עיקרי החוק המוצע

עיקר 1 (הוספת סעיף 19א בסימן ה' בפרק ב' לחוק) - **השתתפות עצורים או אסירים בדיונים בבתי משפט בהיוועדות חזותית בשל חובת בידוד או חשש להידבקות בנגיף הקורונה** - מוצע לקבוע הסדר המאפשר השתתפות עצורים ואסירים בדיון בהיוועדות חזותית שיחול בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או מלאה, לגבי דיונים שבהם נדרשה לפי דין, לרבות לפי החלטת בית משפט,

נוכחות של עצור או אסיר בדיון, בין דיוני מעצר ובין דיונים שאינם דיוני מעצר. בתוך כך מוצע לקבוע שני סוגי הוראות - הסוג הראשון עניינו בעצורים ואסירים שקיימת מניעה להביאם לבית המשפט בשל כך שהם מצויים בבידוד, ולעניין עצורים ואסירים מחוסנים - בשל קיומו של חשש ממשי שהם נדבקו בקורונה על אף שהם מחוסנים, לאחר שהיו במגע הדוק עם חולה מאומת. זאת, בשל הזהירות המונעת הנדרשת ביחס לאוכלוסיית העצורים והאסירים. הסוג השני נועד לאפשר השתתפות לעצורים ואסירים שמעוניינים, בשל חשש להידבקות בנגיף הקורונה, להשתתף בדיון בעניינם בהיוועדות חזותית. מוצע להסמך את בית המשפט להורות על השתתפות עצור או אסיר בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית, אם הגיש בקשה כאמור באמצעות בא כוחו ולאחר שבית המשפט שקל את חשיבות נוכחותו של העצור או האסיר בדיון בשים לב, בין היתר, למהות הדיון ולנסיבות אישיות הנוגעות לעצור או לאסיר, וכן את קיומן של הגבלות שהוטלו על הציבור לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה וקיומן של נסיבות אישיות שיש בהן כדי להשפיע על הסיכון להידבקותו של העצור או האסיר בנגיף הקורונה. על דיון כאמור בו משתתף העצור או האסיר בהיוועדות חזותית לפי כל אחת מהחלופות בסעיף המוצע, יחולו הוראות סעיף 5 לחוק, הקובעות את אופן קיום הדיון בהיוועדות חזותית. כאמור, הוראה זו נועדה לצמצום הסיכון להתפשטות הנגיף בנסיבות אלה כפועל היוצא מהקטנת מספר העצורים והאסירים המובאים יחד מידי יום לבית המשפט. יובהר, כי ההסדר המוצע, על כל חלופותיו, יחול על כל סוגי הדיונים שהעצור או האסיר צד להם, ובכלל זה דיוני מעצר, דיונים פליליים, דיוני אזרחיים, עתירות אסירים ועתירות על החלטות היחידה לשחרור ממאסרים קצרים וועדות השחרורים.

עיקר 2 (הוספת סעיף 28א בסימן ד' בפרק ג' לחוק) - **השתתפות כלואים בדיונים בבתי דין צבאיים בהיוועדות חזותית בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה** - מערכת המשפט הצבאית היא מערכת מקבילה למערכת המשפט האזרחית, אשר פועלת מכוח חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. במערכת זו עומדים לדין חיילים החשודים בביצוע עבירות פליליות. בדומה למערכת המשפט האזרחית, גם במערכת המשפט הצבאית נדרשת, ככלל, נוכחותו של חייל בדיון בהליך פלילי שמתקיים בעניינו לפני שופט בהתאם להוראות לפי חוק השיפוט הצבאי. החשש מפני הדבקה בנגיף הקורונה והתפשטותו בבתי הסוהר ובכלל, קיים גם ביחס לבתי הסוהר הצבאיים ולמערכת המשפט הצבאית. על כן, בחוק נקבעו ביחס למערכת המשפט הצבאית, הסדרים מקבילים להסדרים שנקבעו ביחס למערכת המשפט האזרחית. על רקע זה, ובהתאם לתיקונים המוצעים בחוק בחלק הנוגע למערכת המשפט האזרחית, מוצעים הסדרים מקבילים בעניין מערכת המשפט הצבאית. בנוסף מוצע להוסיף לחוק סעיף המאפשר קיום דיון בעניינו של עצור שלא בנוכחותו מחמת מצב בריאותו, סעיף המקביל לסעיף 216(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996. הוראה זו קיימת כיום בסעיף 25 לחוק ועתה מוצע לקבוע הוראה זהה שתחול בתקופה בה לא ניתנה הכרזה על הגבלה חלקית או מלאה. זאת, בדומה להסדרים שמוצע לעגן בעניינם של כלואים המצויים בבידוד במערכת המשפט האזרחית והצבאית.

עיקר 3 (הוספת סעיף 32א) - על פי המוצע, ההסדר המוצע בסעיף 19א יחול, בשינויים המחויבים, ובשינויים המפורטים בסעיף 32א המוצע גם על דיוני ועדות השחרורים, כך שיתאפשר קיום דיון בפני

ועדת השחרורים בהיוועדות חזותית, בתקופה שבה לא ניתנה הכרזה על הגבלה חלקית או מלאה, כהגדרתן בחוק, הן בעניינו של אסיר שהוא אדם המצוי בבידוד, או שהוא אסיר מחוסן שבא במגע הדוק עם חולה ויש חשש ממשי כי נדבק בנגיף הקורונה, והן בעניינו של אסיר שביקש באמצעות בא כוחו להשתתף כך בדיון, וזאת בנסיבות הקבועות בסעיף 19א(1) - (2) המוצע.

עיקר 4 (סעיף 38 בסמך ב' בפרק ד' לחוק) – בהתאמה להסדר המוצע בעניין ועדות השחרורים האזרחיות, מוצע לקבוע כי המוצע בסעיף 28א יחול בשינויים המחויבים, ובשינויים המפורטים בסעיף 38א המוצע, גם על דיוני הוועדה לעיון בעונש המקבילה לוועדות השחרורים. כך, יתאפשר קיום דיון בפני הוועדה לעיון בעונש בהיוועדות חזותית, בתקופה שבה לא ניתנה הכרזה על הגבלה חלקית או מלאה, כהגדרתן בחוק, הן בעניינו של אסיר שהוא אדם המצוי בבידוד, או שהוא אסיר מחוסן שבא במגע הדוק עם חולה ויש חשש ממשי כי נדבק בנגיף הקורונה, והן בעניינו של אסיר שביקש באמצעות בא כוחו להשתתף כך בדיון, וזאת בנסיבות הקבועות בסעיף 19א(1) - (2) המוצע כפי שהוחל בסעיף 28א המוצע.

עיקר 5 (תיקון סעיף 40 לחוק) - מוצע לתקן את סעיף 40 לחוק, שעניינו דיווח לכנסת, כך שחובת הדיווח על הנתונים הנוגעים למעצרים הקבועים בסעיף קטן (א) פסקאות (1), (3) ו-4, ובסעיף קטן (ב) פסקאות 1(א) ו-2(א), תחול רק ביחס לתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או מלאה, כהגדרתן בחוק וכי נתונים אלה ידווחו לצד נתונים באותם עניינים מתקופה מקבילה בשנת 2019 ולא לצד נתונים משנה קודמת. כן מוצע להוסיף הוראה, כסעיף קטן (ג), שתקבע את חובת הדיווח של הגורמים הרלוונטיים בתקופה שבה לא ניתנה הכרזה. בתוך כך יקבע כי דיווח כאמור יינתן אחת לחודש ויכלול את מספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית ובשיחה טלפונית ומספר המובאים לדיונים בבתי המשפט.

עיקר 6 (תיקון סעיף 42) - **הארכת תוקף הוראת השעה** - על פי סעיף 42 תוקפו של החוק הוא עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) או עד יום פקיעתו של חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה (הוראת שעה), התש"ף-2020, לפי המוקדם. מוצע לתקן את סעיף 42 לחוק כך שתוקפה של הוראת השעה יוארך בשישה חודשים, עד ליום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021), בהתאם למוצע בהצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון מס' 8) (הארכת תוקף), התשפ"א-2021.

ד. השפעת טיוטת החוק על החוק הקיים

על פי טיוטת החוק המוצע תתווסף הוראה המאפשרת השתתפות עצורים, אסירים וכלואים בדיון בעניינם בדרך של היוועדות חזותית בתקופה שבה לא ניתנה הכרזה על הגבלה חלקית או מלאה כהגדרתן בחוק, בשני סוגי מקרים - בעניינו של עצור או אסיר שהוא אדם המצוי בבידוד או עצור מחוסן או אסיר מחוסן שיש חשש שנדבק בנגיף, ובעניינו של עצור או אסיר שביקש באמצעות בא כוחו להשתתף כך בדיון, וזאת בנסיבות הקבועות בסעיף המוצע. בנוסף, כאמור, מוצע להאריך את תוקף החוק הקיים בשישה חודשים, לתקן את סעיפי הדיווח לכנסת ולערוך התאמות בסעיפים נוספים בחוק כפועל היוצא מהתיקונים המוצעים.

ה. השפעת טיוטת החוק על תקציב המדינה

ככל שתהיינה עלויות תקציביות בגין יישום טיוטת החוק, המשרדים הרלוונטיים ישאו בעלויות אלה.

ו. השפעת טיוטת החוק על תקנים במשרדי הממשלה וההיבט המינהלי

אין

ז. הערות שהתקבלו לתזכיר החוק

לתזכיר החוק התקבלו הערות ציבור במספר נושאים שעיקרן יובאו להלן:

1. **הסדרה משנית של תנאי סף דיוניים ו"תו תקן" טכנולוגי - יש לקבוע במפורש בחוק את החובה ליצור הסדרה משנית, בתקנות או בנהלים מפורטים ופומביים של הנהלת בתי המשפט ושירות בתי הסוהר, הכוללת התייחסות להיקף הדיונים, תנאי סף דיונים, קביעת "תו תקן" טכנולוגי, נהלי עבודה של המערכות הרלוונטיות וכיו"ב** (הערת הסנגוריה הציבורית, הערת לשכת עורכי הדין והערה דומה מטעם האגודה לזכויות אזרח בישראל) - נטען כי ההסדר המוצע מייצר "מסלול עוקף" לקיום דיונים בהיוועדות חזותית גם בימי שגרה וזאת מבלי שלובנו והסדרו תנאי המינימום להליך זה. בהתייחס להערה זו יובהר כי הנהלת בתי המשפט ושירות בתי הסוהר החלו בגיבוש נהלים והוראות עבודה. כמפורט בדברי ההסבר, הנהלים או הוראות העבודה יתייחסו, בין השאר, להיבטים תפעוליים, לרבות לאמצעים הטכנולוגיים שיש בהם כדי לצמצם את הפער בין דיון בנוכחות העצור או האסיר לדיון בהשתתפותו בהיוועדות חזותית, הן מנקודת מבטו של העצור או האסיר והן מנקודת מבטו של בית המשפט ויתר המשתתפים שנוכחותם נדרשת בדיון. עוד יוסדרו בנהלים או בהוראות עבודה אלה דרכים להבטחת הקשר בין העצור או האסיר לבא כוחו לפני הדיון, במהלכו ולאחריו. בעקבות ההערה סוכם כי עד למועד הדיונים בכנסת בהצעת החוק, תגובש טיוטת נהלים או הוראות עבודה וכי הם יושלמו עד תום הליך החקיקה.

2. **הגבלת האפשרות לקיום דיונים בהיוועדות חזותית אך ורק לדיונים דחופים שלא ניתן לדחותם** (הערת לשכת עורכי הדין) - נטען הן ביחס להסדר ההיוועדות החזותית המוצע ביחס לעצור או אסיר המצוי בבידוד בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה, והן ביחס להסדר היוועדות החזותית הקיים בחוק בתקופה בה קיימת הכרזה על הגבלה חלקית, כי יש להגביל הסדר זה רק ביחס לדיונים דחופים כגון דיוני מעצר. עוד נטען כי המתווה הקבוע בהוראת השעה עלול להתפרש באופן השולל אפשרות לדחיה קצרה של מועדי דיון - ביחס להערה זו נבהיר כי לעמדתנו, ההערה שגויה ביסודה. הסדר ההיוועדות החזותית המוצע וההסדר הקבוע בחוק אינם שוללים אפשרות של דחיית הדיון. האפשרות להגיש לבית המשפט בקשה מנומקת לדחות דיון שאינו דחוף נתונה לכל בעל דין גם בתקופת ההכרזה וגם בתקופה שבה אין הכרזה, בוודאי בנסיבות שבהן העצור או האסיר מצוי בבידוד. החוק מתייחס במפורש לאפשרות הדחיה רק מקום שבו מדובר בדיון הוכחות שככלל מתקיים בנוכחות גם בתקופת הכרזה על הגבלה חלקית, וזאת אך ורק בנסיבות של עצור או אסיר המצוי בבידוד או שיש חשש שנדבק, כך שלא ניתן לקיים את הדיון בנוכחותו (וראה סעיף 17 לחוק). הן הסדר ההיוועדות החזותית המוצע והן זה הקיים בחוק, מעמיד בפני העצור או האסיר אפשרות

נוספת של השתתפות בדיון בהיוועדות חזותית, חלף בחירה באפשרות של דחיית הדיון שעלולה לפגוע בעצור או באסיר שבירור עניינם נדחה (כגון במקרה של עצור עד תום ההליכים שדיון בתיק העיקרי שלו נדחה ומשפטו לא מתקדם בשל כך), או חלף קיום הדיון בהעדרו (ככל שמדובר בדיון מעצר). מכל מקום, בעקבות ההערה הוספנו בדברי ההסבר הבהרה לפיה עומדת לעצור או לאסיר האפשרות להגיש לבית המשפט בקשה לדחות את הדיון אם הדיון אינו דיון מעצר.

3. **תיקון ההסדר המוצע ביחס לעצור מחוסן או אסיר מחוסן שיש חשש שנדבק בקורונה** (הערת לשכת עורכי הדיון) - נטען כי בנסיבות אלה יש לבחון את הדחיפות בקיום הדיון בהיוועדות חזותית אל מול דחייתו וכי יש לערוך בדיקת קורונה לאותו עצור או אסיר בהקדם האפשרי ולצמצם את פרק הזמן שבו הוא לא יובאו לדיון בעניינו. ביחס להערה זו נשוב ונבהיר כי לתפיסתנו ההסדר המוצע אינו שולל אפשרות לדחות את הדיון לבקשת העצור או האסיר בשל אי יכולתו להתייצב בבית המשפט (ככל שמדובר בדיון שניתן לדחיה). לעניין פרק הזמן המוצע יובהר, כי פרק הזמן המרבי של 96 שעות מבוסס על הוראות משרד הבריאות בהתחשב במשך זמן הדגירה של המחלה שכתוצאה ממנו נמצא שהסיכוי לזיהוי הנגיף בבדיקת קורונה גבוה יותר בחלוף שלוש יממות ממועד ההדבקה.

4. **תיקון מתווה הבאת עצורים ואסירים בתקופת ההכרזה על הגבלה חלקית** (הערת הסנגוריה הציבורית אליה הצטרפה לשכת עורכי הדיון) - נטען כי המנגנון שנקבע בסעיפים 3 - 4 לחוק לפיו בכל יום יובאו מרב העצורים והאסירים שניתן להביא תוך יישום הוראות הדיון והוראות משרד הבריאות לא הביא להגדלת מספר העצורים והאסירים מאז נכנס החוק לתוקף על אף שינויים שחלו במצב התחלואה. על רקע זה הציעה הסנגוריה הציבורית שתי הצעות: האחת - החרגת קבוצת המוחסנים והבאתם לבתי המשפט בתקופת ההכרזה על הגבלה חלקית, במסגרתה הוצע לקבוע מנגנון לפיו יובאו כל העצורים והאסירים בעלי "תו ירוק" (מחוסנים ומחלימים) לדיונים בעניינם בבית המשפט, וזאת מעבר למרב העצורים והאסירים שניתן להביאם תוך יישום הוראות הדיון והוראות משרד הבריאות כקבוע בסעיף 3(א) לחוק. השניה - הוספת מנגנון שיאפשר הוספת או גריעת קטגוריות של סוגי הליכים לגביהם יקבע שיש לקיימם, ככלל, בנוכחות העצור או האסיר במהלך תקופת ההכרזה על הגבלה חלקית, על פי החלטת שר המשפטים או מנהל בתי המשפט, וזאת בהתאם לשינויים ברמת התחלואה במהלך תקופת ההכרזה על הגבלה חלקית, בדומה להוראות הקבועות בסעיף 3(ב)(1)-(2) לחוק ביחס לדיון שבו נשמעת עדות ולדיון ראשון במעצר ימים. הערות אלו לובנו בדיונים שהתקיימו בהשתתפות הסנגוריה הציבורית. אשר להצעה הראשונה - על פי הערכת משרד הבריאות, התפרצות מחודשת של תחלואה עשויה להיגרם כתוצאה מאחד משני תרחישים אפשריים: כניסת וריאנט למדינה שהחיסון אינו עמיד דיו בפניו, או שרמת ההגנה של החיסון ירדה. בכל אחד מהתרחישים האמורים לא תהיה משמעות ל"תו הירוק" ומשרד הבריאות יידרש לגבש כללים והנחיות עדכניים בהתאם לנסיבות. עוד הובהר, כי מידת החיסוניות (קרי - ההגנה שיש למחוסנים ולמחלימים מפני הנגיף) היא רק גורם אחד מבין כלל הגורמים המשפיעים על רמת הסיכון להתפשטות תחלואה ואין מקום להציבו כשיקול בלעדי. לצד השיקולים הבריאותיים עלו קשיים יישומיים, לרבות מורכבות לוגיסטית, בשל הצורך למיין מידי יום את

העצורים והאסירים שקבוע להם דיון בבית משפט לפי מחוסנים ומחלימים ושאינם מחוסנים או מחלימים בכל אחד ממתקני הכליאה כדי להביא רק את המחוסנים לדיון, זאת כאשר עצורים ואסירים אלה מוחזקים במתקני הכליאה יחד. אשר להצעה השניה - במהלך בחינת המנגנון המוצע עלו ספקות ביחס למידת גמישותו, כמו גם קשיים פוטנציאליים בהפעלתו. כן עלה חשש מצמצום האפשרות להפעלת שיקול דעת פרטני בכל תיק לגופו לצורך קביעת אילו דיונים חשוב יותר שיתקיימו בנוכחות – הוראה שיושמה במהלך תקופת תוקפה של הוראת השעה בהצלחה. לצד זאת, בעקבות ההערה הוחלט להוסיף הוראה לפיה השר לביטחון הפנים ושר המשפטים יהיו רשאים, בתיאום, להנחות את הגופים הרלוונטיים - השר לביטחון הפנים את שירות בתי הסוהר ושר המשפטים את הנהלת בתי המשפט, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, בדבר דרכי הפעולה ביישום הוראות סעיף זה שיש בהן כדי להביא להגדלת מספר העצורים והאסירים שיובאו בכל יום לבית המשפט תוך יישום הוראות הדין והוראות משרד הבריאות כאמור בסעיף קטן (א).

התקבלו הערות ציבור נוספות. ואולם, לאחר שנבחנו ונשקלו נמצא כי אין מקום לשנות את נוסח טיוטת החוק בגינן. ואלה עיקרן:

1. אין כל הצדקה להאריך את הוראת השעה בשעה שלא מתקיים מצב חירום בריאותי במדינה

(הערת האגודה לזכויות האזרח בישראל) - נטען, כי ככל שתפרוץ המגיפה שוב, תוכל הממשלה להביא את הצעת החוק לכנסת במתכונת מזוהת כפי שנעשה לעיתים קרובות במהלך משבר הקורונה. בעניין זה יובהר כי לעמדת משרד הבריאות, קיים חשש להתפרצות מחודשת של הנגיף בין היתר כתוצאה מכניסתו וריאנטים למדינה שהחיסון אינו יעיל כנגדם. בנסיבות אלה, נדרש להבטיח את המשך קיומה של תשתית משפטית המאפשרת השתתפות עצורים ואסירים בדיונים בבתי המשפט בהיוועדות חזותית, חלף נוכחות בבית המשפט, באופן מלא או חלקי, בהתאם למצב התחלואה ולמידת הסיכון להתפשטות הנגיף במקומות מעצר ובבתי הסוהר בתקופה הרלוונטית. לתפיסתנו, אין מקום להמתין להתפרצות מחודשת של הנגיף כדי לקדם את החוק, שכן במקרה זה ולשם מניעת התפשטות של המגפה במקומות המעצר ובבתי הסוהר ידרש מענה מידי ולא יהיה סיפק בידי הכנסת להשלים הליך חקיקה או שיתקיים הליך חקיקה מזוהז שלא יאפשר דיון מעמיק בהצעת החוק. קידום החוק כבר בעת הזו, דווקא בתקופה שבה התחלואה נמוכה ושאיין הכרזה בתוקף, יאפשר לכנסת לקיים דיונים מקיפים בהצעת החוק ובכל הסוגיות העולות ממנו, לרבות בהערות הגורמים השונים, כדבעי. עוד יובהר כי קיומו של מנגנון הכרזה בחוק מבטיח כי לא יופעלו הוראות החוק הכרוכות בהכרזה אלא ככל שתעלה סכנה להתפשטות המגפה העולה כדי חשש ממשי להתפשטות הנגיף במקומות המעצר ובבתי הסוהר כקבוע בסעיף 2(א) לחוק.

2. מנגנון ההכרזה - נטען כי מנגנון ההכרזה שמעביר לידי השרים את שיקול הדעת באשר לצורך

לקיים דיונים בהיוועדות חזותית ללא הליך של דיון פרלמנטרי הוא פסול (הערת האגודה לזכויות האזרח). כן נטען כי יש להכפיף ההכרזה לערבויות נוספות כגון מינוי ועדת מייעצת מיוחדת לעניין זה ואישור של ועדת החוקה, חוק ומשפט (לשכת עורכי הדין) - יובהר כי מנגנון ההכרזה נדון בהרחבה במסגרת הדיונים שנערכו בוועדת החוקה חוק ומשפט בהוראת השעה טרם חקיקתה.

בסופם של דיונים אלה רוב חברי הוועדה ובהמשך לכך הכנסת תמכו במנגנון של הכרזה על ידי השרים לצד מתן סמכות לוועדת החוקה חוק ומשפט לבטל את ההכרזה בכל עת. בנוסף, בהתאם לסעיף 2(ז) לחוק, ההכרזה מובאת לוועדת החוקה, סמוך ככל האפשר לאחר שהשרים החליטו עליה בצירוף נימוקים והתשתית העובדתית שעמדה בבסיס ההכרזה וכך נעשה מאז החוק נכנס לתוקפו, באופן המאפשר לבחון את השיקולים שעמדו ביסוד ההחלטה על מתן הכרזה. מנגנון ההכרזה הקיים בחוק נותן אפוא מענה לצורך בכניסתו לתוקף של הסדר היוועדות החזותית הקבוע בחוק באופן מידי במצב של התפרצות תחלואה, מזה, ומאפשר ביקורת פרלמנטרית על החלטת השרים, מזה.

ח. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט פלילי) סבורה כי אין מניעה משפטית להעלאת טיוטת החוק לאישור הממשלה ו/או ועדת השרים לענייני חקיקה.

ט. להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי ההסבר:

טיוטת חוק מטעם משרד המשפטים:

טיוטת חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת

התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"א-2021

תיקון סעיף 1 1. בחוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020¹ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1 -

(1) בהגדרה "אדם המצוי בבידוד", אחרי "(בידוד בית והוראות שונות)(הוראת שעה), התש"ף-2020" יבוא "(להלן - צו בריאות העם)";

(2) אחרי ההגדרה "חדר משמר" יבוא:

"חולה" ו"מגע הדוק" - כהגדרתם בצו בריאות העם;";

(3) אחרי ההגדרה "כלוא" יבוא:

"מחוסן" - מי שקיבל ממשרד הבריאות תעודת מחוסן כמשמעותה בצו בריאות העם, כל עוד התעודה האמורה בתוקף;".

תיקון סעיף 2 2. בסעיף 2 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (ו), במקום "לשוב ולהכריז" יבוא "להאריך את תוקף ההכרזה", ובמקום "אם שוכנעו" יבוא "לתקופות נוספות שלא יעלו כל אחת על 28 ימים או על 14 ימים, לפי העניין, ובלבד ששוכנעו";

(2) בסעיף קטן (ט), במקום "תיכנס לתוקף עם מתן ההכרזה ותתפרסם ברשומות בהקדם האפשרי" יבוא "תפורסם ברשומות ותיכנס לתוקף ב-7:00 בבוקר שלאחר פרסומה; הארכת תוקף של הכרזה כאמור תפורסם ברשומות בסמוך לפני פקיעתה של ההכרזה שאת תוקפה היא מאריכה ותיכנס לתוקף עם הפקיעה כאמור".

תיקון סעיף 3 3. בסעיף 3 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (ד) -

(א) בפסקה (1), במקום "בעניינו; הדיון יתקיים" יבוא "בעניינו אלא ישתתף בדיון";

¹ ס"ח התש"ף, עמ' 346.

(ב) בפסקה (2), במקום "נציב שירות" יבוא "נציב", במקום הקטע החל במילים "כי יש חשש ממשי שעצור" עד המילים "התש"ף-2020" יבוא "שעצור מחוסן או אסיר מחוסן השוהה במקום מעצר או בבית סוהר, שבא במגע הדוק עם חולה, נדבק בנגיף הקורונה", אחרי "לבית המשפט לדיון בעניינו" יבוא "על אף שהוא מחוסן", ובמקום "דיון בעניינו של עצור או אסיר כאמור יתקיים" יבוא "עצור או אסיר כאמור ישתתף בדיון";

(2) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה1) השר לביטחון הפנים רשאי להנחות את שירות בתי הסוהר ושר המשפטים רשאי, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, להנחות את הנהלת בתי המשפט, בדבר דרכי פעולה ביישום הוראות סעיף זה שיש בהן כדי להביא להגדלת מספר העצורים והאסירים שיובאו בכל יום לבתי המשפט תוך יישום הוראות הדין והוראות משרד הבריאות, כאמור בסעיף קטן (א)".

4.	תיקון כותרות סימנים ג' ו-ד' בפרק ב'	בכותרת סימן ג' ובכותרת סימן ד', בפרק ב' לחוק העיקרי, בסופן יבוא "בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה".
5.	הוספת סימן ה' בפרק ב'	אחרי סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

"סימן ה': השתתפות עצורים או אסירים בדיון בהיוועדות חזותית בשל

חובת בידוד או חשש להידבקות בנגיף הקורונה

השתתפות עצור או 19א. נדרשה לפי דין, לרבות לפי החלטת בית משפט, אסיר בדיון	נוכחות של עצור או אסיר השוהה במקום מעצר או בבית סוהר בדיון מעצר או בדיון שאינו דיון מעצר, ולא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה לפי הוראות סעיף 2, יחולו הוראות אלה לעניין השתתפותו של העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית, בנסיבות שבהן העצור או האסיר הוא אדם המצוי בבידוד או שקיים חשש להידבקות בנגיף הקורונה:
--	---

(1) (א) עצור או אסיר שהוא אדם המצוי

בבידוד, במקום מעצר או בבית סוהר, לא יובא לבית המשפט לדיון בעניינו; עצור או אסיר כאמור ישתתף בדיון בהיוועדות חזותית באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר תוך עמידה בהוראות הדין לעניין הבידוד, ואם הוא דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 17;

(ב) שוכנע נציב בתי הסוהר או קצין בכיר בדרגת גונדר, על יסוד חוות דעת של קצין רפואה בשירות בתי הסוהר שניתנה בכתב, כי יש חשש ממשי שעצור מחוסן או אסיר מחוסן השוהה במקום מעצר או בבית סוהר ובא במגע הדוק עם חולה, נדבק בנגיף הקורונה, רשאי הוא להורות כי העצור או האסיר לא יובא לבית המשפט לדיון בעניינו, על אף שהוא מחוסן, עד תום ביצוע כל הפעולות הדרושות להסרת החשש האמור או למשך 96 שעות מעת שהחשש התגבש, לפי המוקדם; עצור או אסיר כאמור ישתתף בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר, ואם הוא דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 17;

(ג) אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מסמכותו של השופט, לפי הוראות סעיף 16(2) לחוק המעצרים, לקיים דיון שלא בנוכחות העצור, אם נוכח השופט, על יסוד חוות דעת של רופא, שאין העצור מסוגל להשתתף בדיון מפאת מצב בריאותו;

(2) (א) בנוסף להוראות פסקה (1), רשאי בית

המשפט להורות על השתתפותו של העצור או האסיר בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית, באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר, גם אם לא מתקיים האמור באותה פסקה, לאחר ששקל את השיקולים כמפורט להלן, ובלבד שהעצור או האסיר הגיש בקשה לכך באמצעות בא כוחו, ואם הדיון הוא דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי – ניתנה הסכמת התובע לקיום הדיון באופן האמור:

(1) חשיבות נוכחות העצור או

האסיר בדיון בהתחשב בין השאר במהות הדיון ובנסיבות אישיות הנוגעות לעצור או האסיר;

(2) קיומן של נסיבות אישיות שיש

בהן כדי להשפיע על הסיכון להידבקותו של העצור או האסיר בנגיף הקורונה;

(3) קיומן של הגבלות המוטלות

על הציבור לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה;

(ב) בקשת העצור או האסיר תוגש לא

יאוחר מ-72 שעות לפני מועד הדיון, ואולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועד האמור, במקרים חריגים, ולאחר שקיבל עמדה בכתב מטעם שירות בתי הסוהר;

(ג) הוראות פסקה זו לא יחולו על דיון

בעניינו של עצור או אסיר שבו נשמעת עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי;

(3) על דיון בהשתתפות עצור או אסיר בהיוועדות חזותית לפי פסקאות (1) או (2), יחולו הוראות סעיף 5, ואם הדיון הוא דיון מעצר – גם הוראות סעיף 9(ד) סיפה; הייתה מניעה טכנית בלתי צפויה לקיים את הדיון בהיוועדות חזותית, יחול האמור לעניין זה בסעיפים 9(א)(1) או (2), 16(א) רישה, 18(א)(1) או 19 סיפה, לפי העניין.

6. בסעיף 20 לחוק העיקרי - תיקון סעיף 20

(1) בסעיף קטן (ו), במקום "לשוב ולהכריז" יבוא "להאריך את תוקף ההכרזה", ובמקום "אם שוכנע" יבוא "לתקופות נוספות שלא יעלו כל אחת על 28 ימים או על 14 ימים, לפי העניין, ובלבד ששוכנע";

(2) בסעיף קטן (ט), במקום "תיכנס לתוקף עם מתן ההכרזה ותתפרסם ברשומות בהקדם האפשרי" יבוא "תפורסם ברשומות ותיכנס לתוקף ב-00:07 בבוקר שלאחר פרסומה; הארכת תוקף של הכרזה כאמור תפורסם ברשומות בסמוך לפני פקיעתה של ההכרזה שאת תוקפה היא מאריכה ותיכנס לתוקף עם הפקיעה כאמור".

7. בסעיף 21(ד) לחוק העיקרי - תיקון סעיף 21

(1) בפסקה (1), במקום "בעניינו; הדיון יתקיים" יבוא "בעניינו אלא ישתתף בדיון";

(2) בפסקה (2), במקום הקטע החל במילים "כי יש חשש ממשי שעצור" עד המילים "התש"ף-2020" יבוא "שכלוא מחוסן השוהה בחדר משמר או בבית סוהר צבאי, שבא במגע הדוק עם חולה, נדבק בנגיף הקורונה", אחרי "לבית הדין הצבאי לדיון בעניינו" יבוא "על אף שהוא מחוסן" ובמקום דיון בעניינו של כלוא כאמור יתקיים" יבוא "כלוא כאמור ישתתף בדיון".

8. בכותרת סימן ב' ובכותרת סימן ג', בפרק ג' לחוק העיקרי, בסופן יבוא "בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה". תיקון כותרות סימנים ב' ו-ג' בפרק ג'

9. אחרי סעיף 28 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סימן ד' בפרק ג'

"סימן ד': השתתפות כלוא בדיון בהיוועדות חזותית בשל חובת בידוד או חשש להידבקות בנגיף הקורונה"

השתתפות כלוא
בדיון בהיוועדות
חזותית בשל חובת
בידוד או חשש
להידבקות בנגיף
הקורונה

28.א. (א) הוראות סעיף 19א(1) ו-(2) יחולו לעניין
השתתפותם של כלואים השוהים בחדרי משמר או
בבתי סוהר צבאיים, בדיונים בהיוועדות חזותית,
בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה
חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה לפי הוראות
סעיף 20, ובנסיבות שבהן הכלוא הוא אדם המצוי
בידוד או שקיים חשש להידבקות בנגיף הקורונה,
והכול בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) בכל מקום שבו מדובר בבית משפט,
בשופט, בעצור או באסיר, במקום מעצר או
בבית סוהר, בשוטר ובשירות בתי הסוהר,
יראו כאילו מדובר בבית דין צבאי, בשופט
צבאי, בכלוא, בחדר משמר או בבית סוהר
צבאי, בשוטר צבאי ובמשטרה הצבאית,
בהתאמה;

(2) בפסקה (1) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום
"לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר
הדין הפלילי – הוא יידחה בכפוף
להוראות סעיף 17" יבוא "לפי
סעיפים 364 עד 371 ו-386 לחוק
השיפוט הצבאי – הוא יידחה בכפוף
להוראות סעיף 17 כפי שהוחל בסעיף
28";

(ב) בפסקת משנה (ב) –

(1) במקום "נציב בתי
הסוהר או קצין בכיר בדרגת
גונדר" יבוא "קצין משטרה
צבאית ראשי או קצין בדרגת
אלוף משנה ממפקדת קצין
משטרה צבאית ראשי";

(2) במקום "קצין רפואה בשירות בתי הסוהר" יבוא "קצין רפואה בחיל הרפואה";

(3) במקום "לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 17" יבוא "לפי סעיפים 364 עד 371 ו-386 לחוק השיפוט הצבאי – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 17 כפי שהוחל בסעיף 28";

(4) בפסקת משנה (ג), במקום "לפי הוראות סעיף 16(2) לחוק המעצרים" יבוא "לפי סעיף 28ב ולפי סעיף 240(ב) סיפה לחוק השיפוט הצבאי";

(3) בפסקה (2) -

(א) בפסקת משנה (א), ברישה, במקום "לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי – ניתנה הסכמת התובע" יבוא "לפי סעיפים 364 עד 371 ו-386 לחוק השיפוט הצבאי – ניתנה הסכמת התובע הצבאי";

(ב) בפסקת משנה (ג), במקום "לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי" יבוא "לפי סעיפים 364 עד 371 ו-386 לחוק השיפוט הצבאי".

(ב) על דיון בהשתתפות כלוא בהיוועדות חזותית לפי הוראות סעיף 19א(1) ו-(2) כפי שהוחל בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 5 כפי שהוחל בסעיף 28, ואם הדיון הוא דיון מעצר – הוראות סעיף 26(ד); הייתה מניעה טכנית בלתי צפויה לקיים הדיון בהיוועדות חזותית, יחול האמור לעניין זה בסעיף 26א(1) או (2) או בסעיף 16א(א) רישה כפי שהוחל בסעיף 28, לפי העניין.

אי-השתתפות כלוא 28ב. הוראות סעיף 25 יחולו לעניין השתתפות כלוא בדיון מפאת מצב בדיון מעצר בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה בריאותו על הגבלה מלאה או הכרזה על הגבלה חלקית לפי סעיף 20.

הוספת סעיף 32א 10. אחרי סעיף 32 לחוק העיקרי יבוא:

"קיום דיון שלא 32א. על אף האמור בסעיף 16א(א) לחוק שחרור על-תנאי בנוכחות האסיר בשל חובת בידוד או חשש להידבקות בנגיף הקורונה, ובנסיבות שבהן האסיר הוא אדם המצוי בבידוד או שקיים חשש להידבקות בנגיף הקורונה, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(א) בפסקה (1) -

(א) בפסקאות משנה (א) ו-(ב), הסיפה החל במילים "ואם הוא דיון" – לא תיקרא;

(ב) פסקת משנה (ג) – לא תיקרא;

(ב) בפסקה (2) -

(א) בפסקת משנה (א), ברישה, במקום "בית המשפט" יקראו "יושב ראש ועדת השחרורים" והקטע החל במילים "ואם הדיון" עד המילים "באופן האמור" – לא ייקרא;

(ב) בפסקת משנה (ב), במקום "בית המשפט" יקראו "יושב ראש ועדת השחרורים";

(ג) בפסקה (3), המילים "ואם הדיון הוא דיון מעצר – גם הוראות סעיף 9(ד) סיפה" – לא ייקראו, ובמקום הסיפה החל במילים "יחול האמור" יקראו "והאסיר הסכים לכך באמצעות סניגורו – יתקיים הדיון בשיחה טלפונית".

11. תיקון סעיף 33 בסעיף 33 לחוק העיקרי, אחרי "סעיף 32" יבוא "או סעיף 19א(1) כפי שהוחל בסעיף 32א(1)".

12. הוספת סעיף 38א אחרי סעיף 38 לחוק העיקרי יבוא:

"קיום דיון שלא 38א. (א) על אף האמור בסעיף 511(א) לחוק השיפוט בנוכחות האסיר בשל חובת בידוד או חשש להידבקות בנגיף הקורונה

(א) על אף האמור בסעיף 511(א) לחוק השיפוט הצבאי, הוראות סעיף 19א(1) ו-(2) יחולו על דיון בוועדה לעיון בעונש בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה לפי הוראות סעיף 20, ובנסיבות שבהן האסיר הוא אדם המצוי בבידוד או שקיים חשש להידבקות בנגיף הקורונה, והכול בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) בכל מקום שבו מדובר בבית משפט, בשופט, בעצור או באסיר, במקום מעצר או בבית סוהר, בשוטר ובשירות בתי הסוהר, יראו כאילו מדובר בבית דין צבאי, בשופט צבאי, באסיר, בחדר משמר או בבית סוהר צבאי, בשוטר צבאי או במשטרה הצבאית, בהתאמה;

(2) בפסקה (1) -

(א) בפסקת משנה (א), הסיפה החל במילים "ואם הוא דיון" – לא תיקרא;

(ב) בפסקת משנה (ב) -

(1) במקום "נציב בתי הסוהר או קצין בכיר בדרגת גונדר" יבוא "קצין משטרה צבאית ראשי או קצין בדרגת אלוף משנה ממפקדת קצין משטרה צבאית ראשי" ובמקום "קצין רפואה בשירות בתי הסוהר" יבוא "קצין רפואה בחיל הרפואה";

(2) הסיפה החל במילים "ואם הוא דיון" – לא תיקרא;

(ג) פסקת משנה (ג) – לא תיקרא;

(3) בפסקה (2)–

(א) בפסקת משנה (א), ברישה, במקום "בית הדין הצבאי" יקראו "יושב ראש הוועדה לעיון בעונש" והקטע החל במילים "ואם הדיון" עד המילים "באופן האמור" – לא ייקרא;

(ב) בפסקת משנה (ב), במקום "בית הדין הצבאי" יקראו "יושב ראש הוועדה לעיון בעונש".

(ב) על דיון בהשתתפות אסיר בהיוועדות חזותית לפי הוראות סעיף 19א כפי שהוחל בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 5 כפי שהוחל בסעיף 28; הייתה מניעה טכנית בלתי צפויה לקיים את הדיון בהיוועדות חזותית, והאסיר הסכים לכך באמצעות סניגורו – יתקיים הדיון בשיחה טלפונית."

תיקון סעיף 39 13. בסעיף 39 לחוק העיקרי, אחרי "סעיף 38" יבוא "או סעיף 19א(1) כפי שהוחל בסעיף 38א(א)(1) ו-(2)".

תיקון סעיף 40 14. בסעיף 40 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), ברישה, במקום "החל מיום תחילתו של חוק זה" יבוא "החל מיום כניסתה לתוקף של הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה וכל עוד עומדת בתוקף הכרזה כאמור";

(2) בסעיף קטן (ב) -

(א) ברישה, במקום "החל מיום תחילתו של חוק זה" יבוא "החל מיום כניסתה לתוקף של הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה וכל עוד עומדת בתוקף הכרזה כאמור";

(ב) בפסקה (1), ברישה, המילה "שירות" – תימחק;

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א)(1), (3) ו-(4) ו-(ב)(1)(א) ו-(2)(א), הגופים המנויים באותם סעיפים קטנים ידווחו לוועדת החוקה על העניינים המנויים בהם, באופן האמור בהם, ואולם הדיווח כאמור ייעשה לצד נתונים באותם עניינים בתקופה המקבילה בשנת 2019.

(ד) בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה, ידווחו הגופים האמורים בסעיפים קטנים (א)(2) ו-(5) ו-(ב)(1)(ב) ו-(2)(ב), לוועדת החוקה, אחת לחודש, על העניינים כאמור באותם סעיפים קטנים ובאופן האמור בהם."

תיקון סעיף 42 15. בסעיף 42 לחוק העיקרי, במקום "כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021)" יבוא "כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021)".

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי העולם, וישראל כחלק ממנו, מתמודד מאז חודש ינואר 2020 עם פנדמיה (כפי שהוגדרה בידי ארגון הבריאות העולמי) כתוצאה מהתפרצות והתפשטות של המחלה הנגרמת מנגיף הקורונה (Novel Coronavirus nCov-2019) (להלן – נגיף הקורונה).

מדינת ישראל חוותה עד כה שלושה גלי תחלואה, כל אחד חמור מקודמו. מתחילת התחלואה במרס 2020, המגיפה גבתה את חייהם של למעלה מ-6,400 ישראלים. גלי התחלואה ובייחוד הגל האחרון, בחודשים דצמבר 2020 עד מרס 2021, הביאו את מערכת הבריאות הישראלית קרוב לקצה גבול יכולתה. היקפי התחלואה בגל האחרון היו חריגים וגבוהים במיוחד, הן מבחינת מספר החולים המאומתים ביום, הן מבחינת מספר החולים במצב קשה ובמצב קריטי המאושפזים ושהתווספו מידי יום והן מבחינת מספר החולים שנפטרו מדי יום. אחת הסיבות העיקריות להיקפי התחלואה החריגים בגל השלישי בהשוואה לגלי התחלואה הקודמים היא כניסתו של הווריאנט הבריטי לישראל, אשר הפך בתוך פחות מחודשיים לגורם

ל-80% מסך מקרי התחלואה בישראל. הווריאנט הבריטי זוהה באמצעות ריצוף גנומי רק כמה שבועות לאחר כניסתו לישראל ולאחר שגרם להדבקה נרחבת.

בין שאר החיקוקים שנחקקו במטרה להתמודד עם התפשטות נגיף הקורונה במדינה, נחקק גם חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – החוק), שמטרתו לאפשר קיום דיונים משפטיים בהשתתפות עצורים ואסירים בהיוועדות חזותית, חלף נוכחותם הפיזית בבית המשפט. החוק בא להתמודד עם חשש ממשי להתפשטות של נגיף הקורונה במקומות המעצר ובבתי הסוהר בעת הבאת עצורים ואסירים לדיונים בבתי המשפט, שהייתם המשותפת בהם וחזרתם למקומות המעצר ולבתי הסוהר.

בשגרה, מידי יום, מובאים עצורים ואסירים הנאספים ממיתקני כליאה שונים ברחבי הארץ, כקבוצה, ברכבי ליווי, אל בתי המשפט השונים, כשהם מלווים על ידי יחידת נחשון של שירות בתי הסוהר. בסוף יום הדיונים שבים עצורים ואסירים אלה, כקבוצה, ומוחזרים אל מיתקני הכליאה שבהם הם מוחזקים.

בתהליך זה שוהים יחד עצורים ואסירים ממיתקני כליאה שונים, הן באגפי המעבר לקראת יציאתם לבית המשפט, הן ברכב הליווי והן בתאי השהייה בבית המשפט בהמתנה לדיון בעניינם, תוך שהם באים במגע עם שאר באי בית המשפט והכל בתנאים שבהם יש קושי רב לשמור מרחק בין העצורים והאסירים ותוך יצירת סיכון ממשי להידבקותם בנגיף הקורונה, וכתוצאה מכך, להתפשטותו במיתקני הכליאה.

במיתקני הכליאה מוחזקים אנשים בשטח מחיה סגור ותחום, מצומצם יחסית. השהות יחד, בתנאים שאינם מאפשרים שמירה על ריחוק מספק בין אסיר לאסיר ובין עצור לעצור, עלולה להוות כר פורה להתפשטות הנגיף בצורה מואצת בקרב אוכלוסיית מקומות המעצר ובתי הסוהר ולגרום להדבקה ולתחלואה המונית של אסירים, עצורים ואנשי שירות בתי הסוהר, וכל הבאים איתם במגע. כמו כן, קיים חשש להתפשטות בשל הידבקות באי בתי המשפט שאינם עצורים או אסירים בנגיף הקורונה.

על רקע זה, ובמטרה לאפשר קיום דיונים שלא בנוכחות העצורים והאסירים אלא בהשתתפותם בהיוועדות חזותית, בתקופה שבה קיים חשש ממשי להתפשטות נגיף הקורונה במקומות המעצר ובבתי הסוהר, נחקק החוק כהוראת שעה לתקופה מוגבלת בזמן, עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021). בהתאם לחוק, ההסדר המאפשר קיום דיונים בהיוועדות חזותית נכנס לתוקף עם מתן אחת משתי ההכרזות שהסמכות לנתינתן קבועה בסעיף 2 לחוק על ידי שר המשפטים והשר לביטחון הפנים: הכרזה על הגבלה חלקית של הדיונים שיתקיימו בנוכחות עצורים ואסירים (ראו סעיף קטן (א) של הסעיף האמור) והכרזה על הגבלה מלאה של דיונים אלה (ראו סעיף קטן (ג) של הסעיף האמור). הסדר דומה מעוגן בפרק ג' לחוק לגבי השתתפות כלואים בדיונים בבתי הדין הצבאיים בהיוועדות חזותית, והוא נכנס לתוקף עם מתן אחת מההכרזות האמורות על ידי שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים (ראו סעיף 20 לחוק).

מאז נכנס החוק לתוקפו, נתנו שר המשפטים והשר לביטחון הפנים, מכוח סמכותם לפי סעיף 2(א) לחוק, שלוש עשרה הכרזות על הגבלה חלקית של הדיונים בנוכחות עצורים ואסירים. זאת, על יסוד חוות דעת משרד הבריאות שלפיה קיים חשש ממשי להתפשטות נגיף הקורונה במקומות מעצר ובבתי סוהר בשל הבאת עצורים ואסירים לבתי המשפט ושהייתם בהם וחזרתם למקומות המעצר ולבתי הסוהר. ההכרזה האחרונה עמדה בתוקף עד יום כ"ג באייר התשפ"א (25 במאי 2021). כמו כן, ובהתאמה, נתן שר הביטחון, מכוח סמכותו לפי סעיף 20(א) לחוק, שלוש עשרה הכרזות על הגבלה חלקית של הדיונים בנוכחות כלואים.

מנגנון ההכרזה על הגבלה חלקית הוכיח את יעילותו במניעת התפשטות התחלואה הנגרמת מנגיף הקורונה במקומות המעצר ובבתי הסוהר, כמו גם במתקני הכליאה במערכת הצבאית. הפעלתו אפשרה לשמר, במהלך כל תקופת התפשטות המגפה בישראל, רמת תחלואה נמוכה באופן יחסי של עצורים ואסירים במקומות המעצר ובבתי הסוהר (ושל כלואים במיתקני המערכת הצבאית) ולמנוע את התפשטות המגפה בהם.

בתקופה האחרונה, חלה ירידה חדה במספר החולים במחלה הנגרמת מנגיף הקורונה (להלן – מחלת הקורונה) בישראל. בתקופה האחרונה חלה ירידה חדה במספר החולים בנגיף הקורונה. מספר החולים היומי נע ממבודדים ולכל היותר עשרות בודדות של חולים. בהתאמה לכך, חלה גם ירידה משמעותית במספר החולים כאמור בקרב הכלואים. בשל כך מרבית ההגבלות שהוטלו על הציבור לפי תקנות מכוח חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – חוק סמכויות מיוחדות), פקעו לאחרונה ותוקפן לא הוארך.

להערכת משרד הבריאות, חלק ניכר מהירידה בתחלואה מיוחס לשילוב של כמה אמצעים לצמצום התחלואה, ובראשם חיסון האוכלוסייה, זאת לצד ההגבלות הנוספות המוטלות לפי תקנות מכוח חוק סמכויות מיוחדות (דוגמת חובת ביצוע בדיקות קורונה בכניסה לישראל), ולפי פקודת בריאות העם (דוגמת חובת הבידוד החלה מכוח צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – צו בריאות העם (בידוד בית)), ומכוח צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019) (בידוד בבית חולים) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – צו בריאות העם (בידוד בבית חולים)). עם זאת, ההערכה היא שצפויים להתפתח זנים בעלי מוטציות שונות בגנום של הזן המקורי של הנגיף עם עמידות משתנה לסוגי החיסונים הקיימים, שחלקם חשודים כעוקפים את מנגנוני הגנה שהחיסון מייצר. וריאנטים אלה עלולים להיות אלימים ומדבקים יותר מהזן המקורי. חדירתם לישראל והתפשטותם בה עלולה לפגוע בשליטה שהושגה עד כה בתחלואה.

ניתן אם כן להצביע על כמה גורמים שעלולים לסכן את ההישג אליו הגיעה מדינת ישראל בזכות כלל הפעולות שנקטו ולגרום לגל תחלואה נוסף בישראל, כמפורט להלן:

1. כניסה לישראל של וריאנטים של הנגיף שהחיסון פחות יעיל מפניהם – חלק מהווריאנטים של נגיף הקורונה ידועים, כבר עכשיו, כבעלי פוטנציאל הדבקה גבוה יותר, וחלקם חשודים כאלימים יותר מהזן המקורי של הנגיף. אחד החששות המרכזיים בניהול המגיפה כעת הוא החשש מכניסה של וריאנט של הנגיף שיחמוק מההגנה שמקנה החלמה או חיסון (באופן מלא או חלקי). סיכון זה גובר לנוכח הסרת ההגבלות על כניסה לישראל. חשוב להדגיש שכאשר מדובר בווריאנט, די בכניסה של אדם אחד שנדבק בו, לישראל, כדי ליצור התפרצות, התפשטות ובהמשך נזק בריאותי ניכר לאוכלוסיית ישראל.

2. המשך הפנדמיה העולמית – בחלק מהמדינות, דוגמת ארצות הברית ובריטניה, ניכרת בשלב זה התאוששות ממגפת הקורונה, בעיקר בשל עלייה בהיקף האוכלוסייה המחסונת. אולם, יש מדינות שבהן חלה החמרה משמעותית במצב התחלואה, עד כדי אובדן שליטה בה (המספר הרשמי של סך המתים בעולם שידוע לגביהם שנפטרו ממחלת הקורונה, חצה לאחרונה את קו ה-3 מיליונים ועומד כעת על למעלה מ-3.8 מיליון מתים כאמור). להערכת גורמי המקצוע במשרד הבריאות, החמרה זו

נוצרה ברובה בשל התפתחות וריאנטים אלימים ומדבקים יותר של נגיף הקורונה. כאמור, לנוכח הסרת ההגבלות על כניסה לישראל, יש חשש לכניסת אנשים שנדבקו בווריאנטים כאמור, לישראל, ולחידוש התחלואה והתפשטותה.

3. ירידה אפשרית ברמת ההגנה מפני תחלואה במחוסנים ובמחלימים לאורך זמן – בשל פרק הזמן הקצר שחלף מאז תחילת התחלואה בקורונה ותחילת מבצע החיסונים מפני הנגיף, עדיין לא ניתן לקבוע את משך תקופת ההגנה הקלינית הנוצרת בפועל במחוסנים ומחלימים. כבר כיום יש חשש שקיימים וריאנטים העלולים להדביק מחלימים, כפי שקרה בברזיל.

4. שיעורי ההתחסנות של האוכלוסייה אינם מספיקים כדי ליצור "חסינות עדר" – המונח "חסינות עדר" מתאר מצב שבו חיסון של אחוז גבוה מהאוכלוסייה מפני מחלה נגיפית מגן באופן עקיף, מפני אותה מחלה, גם על מי שאינם מחוסנים. אחוז האוכלוסייה המחוסנת הנדרש כדי ליצור "חסינות עדר" מפני מחלה כאמור תלוי במקדם ההדבקה של הנגיף הגורם לה. בשל כך, ברגע שנכנס למדינה אדם שנדבק בווריאנט מדבק יותר מהזן המקורי של הנגיף (כגון הווריאנט הבריטי שמדבק ב-50% עד 70% יותר מהזן המקורי של נגיף הקורונה), אחוז המחוסנים הנדרש כדי ליצור חסינות עדר עולה. מלבד זאת, ואף בלא קשר לסיכון לכניסת וריאנטים מדבקים יותר כאמור לישראל, אין ודאות ששיעור המחוסנים כיום בישראל יוצר "חסינות עדר", וזאת בשל קיומו של אחוז לא מבוטל של אוכלוסייה לא מחוסנת, הן בקרב האוכלוסייה הבוגרת והן בקרב אוכלוסיית הילדים.

מצב התחלואה הנוכחי בעולם, לצד הבנה כי לא ניתן לסגור הרמטית את גבולות מדינת ישראל לכניסה וליציאה של אזרחים ותושבים זרים, מציבים בפני הממשלה אתגר משמעותי בבואה לשמור על רמת תחלואה נמוכה בתוך המדינה. כאמור לעיל, תחלואה מיובאת הכוללת כניסת וריאנטים חדשים עלולה לשנות את התמונה האפידמיולוגית במדינה בתוך פרק זמן קצר. מגמת העלייה בתחלואה במדינות רבות בעולם, אשר ניכרת לאחרונה, צפויה להימשך בחודשים הקרובים והשגת השליטה בה תלויה בהיקף הצעדים שינקטו מדינות אלה, ובכלל זה הרחבת מבצעי החיסונים ומדיניות הסגרים.

על פי הערכות ארגון הבריאות העולמי (WHO – World Health Organization) וארגוני בריאות מובילים נוספים בעולם, הפנדמיה העולמית צפויה להימשך לפחות בשנה הקרובה ואולי אף עד סוף שנת 2022, ומאפייניה יהיו תלויים בהתנהגות האוכלוסייה, החלטות ממשלה בדבר מדיניות ההתמודדות עם המגפה, הרחבת הכיסוי החיסוני והתאמת החיסונים לווריאנטים השונים. החיסונים צפויים לספק מענה הגנה ארוך טווח מפני מחלת הקורונה, אך יידרש פרק זמן ממושך עד שמרבית מדינות העולם יגיעו לכיסוי חיסוני נרחב שייצר "חסינות עדר" מפני מחלה זו. גם היווצרות מוטציות של הנגיף עלולה לפגוע ביעילות החיסונים ורמת ההגנה המוקנית אף לאחר השגת כיסוי חיסוני רחב כאמור.

בהינתן תמונת המצב הקיימת של התחלואה בעולם, ההערכה בדבר המשך הפנדמיה בשנה הקרובה, קצב התפשטות וריאנטים מסוכנים שחלקם חשודים כעוקפים את מנגנוני הגנה שהחיסון מייצר, הסיכון לחדירתם והתפשטותם בישראל והיעדרה של "חסינות עדר" – יש חשש סביר להתממשות התרחיש של חדירת וריאנט לישראל שמידת ההגנה שמקנה החיסון נגדו פחותה ושיש לו פוטנציאל הדבקה מוגבר שיביא לאבדן השליטה בתחלואה שהושגה עד כה. מן הטעם הזה, נכון לעת הזו, עדיין מוטלות מגבלות

שוונות על הנכנסים והיוצאים מישראל, מכוח חוק סמכויות מיוחדות. החוק האמור, כמו החוק, עומד בתוקף עד ליום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) ומוצע בהצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס' 8) (הארכת תוקף), התשפ"א-2021 (ראו הצ"ח הממשלה התשפ"א, 458, להלן – הצעת חוק סמכויות מיוחדות), להאריך את תקופת תוקפו של חוק סמכויות מיוחדות בשישה חודשים.

אשר לאוכלוסיית האסירים, העצורים והכלואים אוכלוסייה זו מוחזקת כאמור במתקני כליאה בשטח מחיה סגור ותחום, מצומצם יחסית, בתנאים שאינם מאפשרים שמירה על ריחוק מספק בין אסיר לאסיר ובין עצור לעצור.

ביום ה' בשבט התשפ"א (18 בינואר 2021), החל מבצע החיסונים לאסירים ועצורים. החיסונים ניתנים לכלל האסירים והעצורים הרוצים בכך, פרט לעצורים לצורכי חקירה שהם חשודים הנעצרים לצורכי חקירה לתקופה קצרה. נכון למועד פרסומו של החוק המוצע, 9,225 מבין האסירים והעצורים המוחזקים כיום במתקני הכליאה מחוסנים בשתי מנות חיסון ו-654 אסירים ועצורים מחוסנים במנה אחת.

מדי יום נקלטים במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר בין 100 ל-150 עצורים חדשים לערך, שמרביתם לא מחוסנים. כך, מבין העצורים לצורכי חקירה (עצורי ימים) המוחזקים כיום במתקני הכליאה ומהווים חלק מרכזי מהעצורים המובאים מדי יום לדיונים בבתי המשפט על פי החוק, כ-80% בממוצע אינם מחוסנים. אוכלוסיית עצורי הימים המוחזקים במתקני הכליאה היא אוכלוסייה שמתחלפת – מדי יום משתחררים כ-250 עצורים בממוצע ונקלטים בין 100 ל-150 עצורים חדשים כאמור. חלק מהעצורים החדשים הם אזרחים ששהו בחוץ לארץ טרם מעצרו וחלקם תושבי הרשות הפלסטינית המתגוררים באזורים שבהם עדיין קיימת תחלואה. אמנם שירות בתי הסוהר מבצע בדיקות קורונה לעצורים החדשים עם קליטתם במתקני הכליאה, אך מאחר שהם נדרשים להתייצב בבית המשפט לדיון מעצר ראשון בתוך 24 שעות ממועד מעצרו, לרוב תוצאת בדיקת הקורונה שביצעו מתקבלת לאחר שכבר יצאו לבית המשפט.

על פי הנתונים שנמסרו משירות בתי הסוהר, מתחילת המגפה אובחנו למעלה מ-1200 עצורים ואסירים חולים, שמרביתם (למעלה מ-650) הם עצורים (פליליים וביטחוניים). מאחר שלגבי עצורים מתנהל הליך פלילי לצד הליך מעצר, הרי שהם האוכלוסייה העיקרית שנדרשת להגיע לדיונים בבית המשפט. במהלך השנה האחרונה, התרחשו כמה אירועי התפרצות של תחלואה בקרב עצורים ואסירים, בכמה מיתקני כליאה. התחלואה הייתה לרוב מוגבלת לאגפים ייעודיים שבהם שוהים עצורים, ובמקרים מסוימים זלגה גם לאגפים שבהם שוהים אסירים שפוטים (קרי אסירים שדינם נגזר).

יובהר כי כל מקרה של עצור או אסיר שנמצא כי נדבק בנגיף הקורונה (להלן – חולה) מחייב הטלת בידוד על כלל מי שבאו עמו במגע מקרב האסירים והסוהרים ואינם מחוסנים. אסיר או עצור שנמצא כי נדבק כאמור או שנדרש לשהות בבידוד אינו יכול לצאת לדיונים בבתי המשפט או לקבל ביקורים, עד להחלמה או לסיום תקופת הבידוד, בהתאמה.

עד כה, הצליח שירות בתי הסוהר להתמודד עם התחלואה ולמנוע את התפשטותה לנוכח הגבלת מספר האסירים והעצורים המובאים לדיונים בבתי המשפט והשמירה על הנחיות משרד הבריאות הנוגעות להבאת עצורים ואסירים לבתי המשפט, ובתוך כך שמירה על קפסולות קטנות של עצורים ואסירים ונסיעה

ישירה ממיתקן הכליאה אל בית המשפט. בדרך זו, מספר המגעים של כל עצור חולה מוגבל ונמוך יחסית. עם זאת, נכון לעת הזו, מאחר שלא עומדת עוד בתוקף הכרזה על הגבלה (חלקית או מלאה), הרי שאין הסדר המאפשר השתתפות עצורים ואסירים בדיונים בעניינם בהיוועדות חזותית, כך שכלל העצורים והאסירים נדרשים להגיע לכלל הדיונים בעניינם בבתי המשפט.

כאמור, הבאת כל העצורים והאסירים לבתי המשפט כרוכה במפגש בין עצורים ואסירים ממיתקני כליאה שונים ומעלה את מספר המגעים של האסירים והעצורים עם גורמי חוץ באופן משמעותי. על פי עמדתה של ראשת שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות, יש במצב זה כדי להגדיל את הסיכון לתחלואה במחלת הקורונה בקרב האסירים והעצורים ולהעלות את הסיכון להדבקה ולהתפרצות תחלואה במחלה האמורה במיתקני הכליאה, בעיקר בקרב אלו שאינם מחוסנים מפני הנגיף, וזאת לנוכח הצפיפות הגבוהה ותנאי המחיה וההיגיינה האישית המאפיינים את מיתקני הכליאה. בשל תנאים אלה, התחלואה בקורונה במיתקני הכליאה מורכבת יותר לשליטה ולמניעה ויש לה משמעות כבדה, בעיקר לנוכח שיעור המתחסנים הנמוך בקרב עצורי הימים ובקרב הנקלטים במיתקני הכליאה, כמתואר לעיל.

אם כן, גם במצב הנוכחי שבו נתוני התחלואה במדינה וברשות הפלסטינית נמוכים, וכתוצאה מכך הסיכון לתחלואה בקרב עצורים נמוך, עדיין נדרש לעגן בחוק מענה למצב שבו עצור או אסיר שהוא חולה מאומת או אדם המצוי בבידוד כהגדרתו בחוק, נדרש להגיע לדיון בבית המשפט, שכן הבאת עצור או אסיר כאמור לבית המשפט כרוכה בחשש ממשי להדבקה בנגיף הקורונה, הן של עצורים או אסירים אחרים שבאים אותו במגע בעת הנסיעה לבית המשפט והשהייה בו והן של שאר באי בית המשפט.

לנוכח האמור לעיל, ובהתאמה למוצע בהצעת חוק סמכויות מיוחדות, מוצע, בסעיף 15 לחוק המוצע להאריך את תוקפו של החוק בשישה חודשים נוספים, וכך להבטיח קיומה של תשתית משפטית המאפשרת הגבלה חלקית או מלאה של הדיונים שיתקיימו בנוכחות עצורים ואסירים, בהתאם למצב התחלואה ולמידת הסיכון להתפשטות הנגיף במקומות מעצר ובבתי הסוהר בתקופה הרלוונטית, ומאפשרת את השתתפותם של העצורים והאסירים בדיונים בעניינם בתקופת ההכרזה בהיוועדות חזותית, וזאת חלף הבאתם לבתי המשפט.

בנוסף, בשל המגמה המתמשכת של ירידה ברמת התחלואה, גם בקרב אוכלוסיית האסירים והעצורים, ובמטרה לתת מענה מידתי יותר לסיכון הבריאותי הכרוך בהבאתם לדיונים בבתי המשפט גם בנסיבות שבהן החשש מהתפשטות נגיף הקורונה נמוך באופן יחסי, מוצע לעגן בחוק הסדר מצומצם יותר מזה שקבוע כיום בחוק (וחל בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה מלאה או חלקית), שיאפשר לעצורים ואסירים להשתתף בדיונים בעניינם בהיוועדות חזותית. ההסדר המוצע נועד לחול בתקופה שבה, מצד אחד, רמת התחלואה נמוכה ואינה מגיעה כדי החשש הממשי להתפשטות נגיף הקורונה במקומות מעצר ובבתי הסוהר שיש בו כדי למנוע קיום חלק מהדיונים בנוכחות עצורים או אסירים, כדרישת סעיפים 20(א) ו-20(א) לחוק, אך מצד שני, המגפה טרם מוגרה ועדיין קיימת תחלואה במדינה, או חשש לתחלואה, שבעטיים מוטלות על הציבור מגבלות, גם אם בהיקף מצומצם, לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה.

מאחר שכאמור, ההסדר הקיים כיום בחוק חל רק תקופה שבה חלה הכרזה על הגבלה חלקית או

הכרזה על הגבלה מלאה, הרי שבתקופה שבה לא חלה הכרזה כאמור, יש להביא את כל האסירים והעצורים לכל הדיונים המתקיימים בעניינם בבתי המשפט, ושעל פי דין נדרשת בהם נוכחותם. עם זאת, גם בתקופה זו קיימות נסיבות שבהן הצורך להביא את האסיר או העצור מעורר קושי. כך למשל במקרה שהעצור או האסיר הוא אדם המצוי בבידוד כהגדרתו בחוק, כלומר אדם שחלה עליו חובת בידוד לפי צו בריאות העם (בידוד בית) או צו בריאות העם (בידוד בבית חולים) (להלן – אדם המצוי בבידוד). בנסיבות אלה הבאתו של העצור או האסיר לדיון בעניינו בבית המשפט אינה רק בבחינת הפרה של חובת הבידוד הקבועה בצו בריאות העם (בידוד בית) או בצו בריאות העם (בידוד בבית חולים), אלא אף עלולה לגרום להדבקת כל הבאים עמו במגע שאינם מחוסנים.

בשל חובת הנוכחות שחלה כמתואר לעיל על עצורים ואסירים בדיוני מעצר, בהליכים פליליים ובהליכים נוספים, ומנגד, הצורך לקיים את חובת הבידוד, מוצע, אפוא, להחריג עצורים או אסירים אלה באופן מפורש מתחולת חובת הנוכחות בדיון בבית המשפט ולהסדיר את השתתפותם בדיונים כאמור בהיוועדות חזותית, גם בתקופה שבה לא עומדת בתוקפה הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה לפי סעיף 2 לחוק.

קושי דומה לקושי המתואר לעיל לגבי חייבי בידוד, מתעורר לגבי הבאתם לדיון בבית המשפט של עצורים או אסירים מחוסנים, שבאו במגע הדוק עם חולה קורונה ויש חשש ממשי שנדבקו בנגיף, חרף היותם מחוסנים. בשל הצורך לנקוט בזהירות מונעת ביחס לאוכלוסיית העצורים והאסירים, מוצע לעגן בחוק לגבי עצורים או אסירים מחוסנים שיש לגביהם חשש כאמור, הוראה דומה להוראה המוצעת לעניין חייבי בידוד, אך מצומצמת יותר.

נוסף על כך, ישנם עצורים ואסירים שמעוניינים להימנע מהשהיה המשותפת עם עצורים ואסירים הכרוכה בנסיעה לבית המשפט ובחזרה, בשל הסיכון להידבקות בנגיף הנובע מכך. מתן אפשרות לעצורים ואסירים כאמור להשתתף בדיונים בעניינם בהיוועדות חזותית, בכפוף להסכמתם שתובא באמצעות סגורם ולהחלטה שיפוטית מתאימה, ייתן מענה לחשש מהידבקות מצד העצור או האסיר, ובהמשך לכך, יביא לצמצום הסיכון להתפשטות הנגיף בנסיבות אלה כפועל יוצא מהקטנת מספר העצורים והאסירים המובאים מידי יום לבית המשפט.

עוד מוצעים תיקונים נקודתיים בסעיפים 2 ו-20 לחוק, שבהם מעוגנים המנגנונים להכרזה על הגבלה חלקית ועל הגבלה מלאה במערכת האזרחית ובמערכת הצבאית, בהתאמה, וכן כמה התאמות אחרות בחוק, הנדרשות בשל הוספת ההסדר המתואר לעיל לעניין היוועדות חזותית, הכול כמפורט להלן.

סעיף 1 מוצע להוסיף לחוק את ההגדרות "חולה" ו"מגע הדוק", על דרך ההפניה להגדרת המונחים האמורים בצו בריאות העם (בידוד בית). מונחים אלה משמשים הן בסעיף 3(ד)(2) לחוק כתיקונו המוצע בסעיף 3 להצעת החוק, והן בסעיף 19(1)(ב) לחוק כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת החוק. כן מוצע להגדיר את המונח "מחוסן" כמי שקיבל ממשד הבריאות תעודת מחוסן כמשמעותה בצו בריאות העם (בידוד בית) (ראו לעניין זה את ההגדרה "מחלים" בצו האמור).

סעיפים 2 ו-6 סעיף 2(ו) לחוק קובע את סמכות שר המשפטים והשר לביטחון הפנים (להלן – השרים) לשוב ולהכריז מחדש על הגבלה חלקית או על הגבלה מלאה, וזאת אם שוכנעו שמתקיימות הנסיבות

הרלבנטיות בסעיף 2 לחוק ולאחר שקיבלו חוות דעת עדכנית לעניין זה ממשרד הבריאות. לפי סעיף 2(ט) לחוק, הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה תיכנס לתוקף עם מתן ההכרזה ותתפרסם ברשומות בהקדם האפשרי.

לנוכח מצב התחלואה ששרר במדינה מאז נכנס החוק לתוקף ובמיוחד לנוכח הסיכון להתפשטות הנגיף במיתקני הכליאה, השרים שבו והכריזו על הגבלה חלקית, כך שהכרזה כאמור עמדה בתוקף באופן כמעט רצוף עד יום כ"ג באייר התשפ"א (25 במאי 2021).

בשל הוראת סעיף 2(ט) לחוק, שלפיה ההכרזה תיכנס לתוקף עם נתינתה, היה צורך לתזמן את חתימת שני השרים על ההכרזה החדשה סמוך ככל האפשר לפני מועד פקיעתה של ההכרזה הקודמת. זאת, כדי שתהיה חפיפה מזערית, ככל האפשר, בין תקופת תוקפה של ההכרזה הקודמת לתקופת תוקפה של ההכרזה החדשה, וכן כדי שההכרזה החדשה תינתן זמן סביר לפני תחילת יום הדיונים בבית המשפט, כך ששירות בתי הסוהר ובתי המשפט יוכלו להיערך בהתאם.

כדי לפתור את הקושי המתואר לעיל ולהקנות ודאות מבעוד מועד לגבי המצב החוקי, מוצע לשנות את המנגנון הקיים של הכרזה מחדש למנגנון של הארכת הכרזה קיימת. הכרזה מחדש תידרש במקרה שהכרזה קודמת פקעה ואין רצף בין תום תקופת תוקפה לתחילת תוקפה של ההכרזה החדשה.

לשם כך, מוצע לתקן את סעיף קטן (ו) של סעיף 2 לחוק, ולעגן בו הסדר שמאפשר הארכת תוקף הכרזה, אם מתקיימים כל התנאים הקבועים בסעיף לשם מתן הכרזה. דהיינו, אם התקבלה חוות דעת עדכנית מטעם משרד הבריאות שכוללת התייחסות לעניינים המפורטים בסעיף קטן (ב) של הסעיף האמור, ושלפיה קיים חשש ממשי להתפשטות נגיף הקורונה במקומות המעצר ולבתי הסוהר בשל הבאת עצורים ואסירים לבתי המשפט, שהייתם בהם וחזרתם למקומות המעצר ולבתי הסוהר, ואם השרים שוכנעו שאין דרך אחרת לקיים דיונים בנוכחות עצורים ואסירים בלא חשש ממשי כאמור.

בנוסף, מוצע להבהיר כי הארכת תוקפה של ההכרזה מוגבלת לפרקי הזמן הקבועים לעניין תקופת תוקף ההכרזה, בסעיף קטן (ו) של סעיף 2 לחוק. דהיינו, הכרזה על הגבלה חלקית ניתנת להארכה ב-28 ימים, ואילו הכרזה על הגבלה מלאה ניתנת להארכה ב-14 ימים.

בהמשך לכך, מוצע לתקן את סעיף קטן (ט) של סעיף 2 לחוק כך שההכרזה על הגבלה חלקית תיכנס לתוקף ב-7:00 בבוקר שלאחר יום פרסומה ברשומות, ולא עם נתינתה כפי שקבוע היום באותו סעיף קטן. הטעם לכך הוא שבפועל, הפעלת הסדר ההיוועדות החזותית (שנכנס לתוקף עם כניסת ההכרזה לתוקף) נדרשת רק בתחילת יום הדיונים בבתי המשפט שלמחרת מתן ההכרזה. יצוין כי הוראה דומה קבועה כיום בסעיף קטן (ט) סיפה של הסעיף האמור, ביחס לכניסתו לתוקף של ביטול ההכרזה, והיא נועדה ליתן שהות לשירות בתי הסוהר ולבתי המשפט להיערך לביטול ההכרזה, ולמנוע מצב שבו ההכרזה בטלה באמצע יום הדיונים בבתי המשפט, ועצורים ואסירים שאלמלא ההכרזה היו צריכים להיות מובאים לדיון בעניינם, לא הובאו כאמור. עוד מוצע להבהיר במפורש כי הארכת תוקף ההכרזה תיכנס לתוקף עם פקיעת ההכרזה הקיימת, וזאת בהתאם לפרשנות המקובלת של דיני החירום.

בסעיף 6 להצעת החוק מוצע לערוך תיקון מקביל לתיקון המוצע לעיל, בסעיף 20 לחוק, אשר מסמך את שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, להכריז על הגבלה מלאה או חלקית של דיונים בנוכחות כלואים בבתי דין צבאיים.

סעיפים 3 ו-7 סעיף 3(ד)(2) לחוק חל בתקופה של הכרזה על הגבלה חלקית ומסמך את נציב שירות בתי

הסוהר או קצין בכיר בדרגת גונדר להורות, על יסוד חוות דעת בכתב מאת קצין רפואה בשירות בתי הסוהר, כי עצור או אסיר השוהה במקום מעצר או בבית סוהר ושיש חשש ממשי שהוא בא במגע עם חולה כהגדרתם בצו בריאות העם (בידוד בית) (או שהוא נדבק בקורונה), לא יובא לבית המשפט לדיון בעניינו עד תום ביצוע כל הפעולות הדרושות להסרת החשש האמור או למשך 96 שעות מעת שהחשש התגבש, לפי המוקדם. לפי אותו סעיף, דיון בעניינו של עצור או אסיר כאמור יתקיים בהיוועדות חזותית, ואם הוא דיון כאמור בסעיף קטן (ב)(1) של סעיף 3 לחוק (כלומר, דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי)) – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 17 לחוק. מטרתו של סעיף זה להחריג עצורים ואסירים אלה מהחובה להביא עצורים ואסירים לבתי המשפט לדיונים שנשיא בית משפט קבע כי יתקיימו בנוכחותם (לפי סעיף 3(א) לחוק) או מהחובה להביא את כל העצורים לצרכי חקירה לדיון ראשון במעצרים (לפי סעיף 3(ב)(2) לחוק). זאת, לצד סעיף 3(ד)(1) לחוק שלפיו אין להביא לדיון עצור או אסיר שהוא אדם המצוי בבידוד.

מוצע, בסעיף 3(2) להצעת החוק, לתקן את סעיף 3(ד)(2) לחוק כך שהחריג לחובת ההבאה לדיון בבית משפט יצומצם לעצור מחוסן או לאסיר מחוסן, שנציב בתי הסוהר או קצין בכיר בשירות בתי הסוהר בדרגת גונדר שוכנע כי הוא בא במגע הדוק עם חולה קורונה ונדבק בנגיף.

מנתוני משרד הבריאות עולה כי גם מחוסנים עלולים להידבק בנגיף הקורונה. עוד עולה כי כשליש מבין החוזרים מחוץ לארץ שאובחנו כחולים בנגיף, היו מחוסנים. עמדת משרד הבריאות היא כי אוכלוסיית העצורים והאסירים היא אוכלוסייה המצויה בסיכון מיוחד, ולפיכך יש לנקוט לגביה זהירות מונעת, ובתוך כך לתת שיקול דעת לקצין רפואה ראשי של שירות בתי הסוהר להחליט על הרחקה מניעתית של עצור או אסיר בנסיבות הקבועות בסעיף, על אף שהוא מחוסן (ולכן, ככלל, אינו חייב בבידוד לפי צו בריאות העם (בידוד בית)), וזאת לפרק זמן של 96 שעות, לכל היותר, שנועד להסרת החשש כי הוא נדבק בנגיף. בפרק הזמן הזה תבוצע לאותו עצור או אסיר בדיקה לאבחון נגיף הקורונה כדי לברר אם הוא אכן נדבק בנגיף וחייב בבידוד על פי הוראות הצו האמור.

פרק הזמן המוצע כאמור מבוסס על כך שבהתאם לתקופת הדגירה של המחלה, הסיכוי לזיהוי הנגיף בבדיקת קורונה עולה אחרי שלוש יממות מההדבקה. על כן, ובמטרה להקטין את הסיכון לתוצאה שלילית כוזבת, יש לבצע את הבדיקה לאחר 72 שעות, כאשר התוצאה תתקבל בתוך 24 שעות לאחר מכן. ככל שהמועד המשוער של ההדבקה (קרי – המועד שבו היה לנבדק מגע הדוק עם חולה) התרחש קודם למועד שבו התעורר החשש להדבקה, ניתן יהיה לבצע את בדיקת הקורונה במועד מוקדם יותר ולהסיר את החשש או לאשש אותו, בטרם חלף 96 שעות. פרק הזמן של 96 שעות מוצע אם כן כפרק הזמן המרבי להסרת החשש.

עוד מוצע, כי בפרק הזמן האמור, ככל שקבוע דיון בבית המשפט בעניינו של אותו עצור או אסיר, הוא ישתתף בו בהיוועדות חזותית באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר, ואם מדובר בדיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 17 לחוק (ראה להלן דברי ההסבר לסעיף 19א(1)(א) לחוק כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת החוק). כך, יימנע מצב שבו עצור או אסיר שיש לגביו חשש שנדבק בקורונה מובא לבית המשפט עם עצורים ואסירים לפני שהחשש הוסר, תוך העמדת כל הבאים עמו במגע בסכנת הידבקות. מובן כי אין בהוראה זו, המאפשרת את השתתפות העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית, כדי לגרוע מזכותו של עצור או אסיר המעדיף להיות נוכח בדיון

בעניינו, להגיש לבית המשפט בקשה לדחיית הדיון (אם הדיון אינו דיון מעצר).
הוראה דומה מוצעת בסעיף 19א(1)(ב) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת החוק, ושתחול על פי המוצע בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה.
כן מוצע, בסעיף 3(2) להצעת החוק, לתקן את סעיף 3(ד)(1) לחוק, שעניינו בעצור או אסיר שהוא אדם המצוי בידוד, ולהבהיר שרק העצור או האסיר ישתתף בדיון בהיוועדות חזותית.
תיקונים דומים לתיקונים המוצעים בסעיף 3(1) ו-2(2) להצעת החוק, ומאותם טעמים, מוצע לערוך בהוראות המקבילות לעניין קיום דיונים בהיוועדות חזותית במערכת בתי הדין הצבאיים, בסעיף 7 להצעת החוק.

בסעיף 3(3) להצעת החוק מוצע לעגן, בסעיף קטן (ה1) כנוסחו המוצע, את סמכות השרים להנחות את שירות בתי הסוהר או את הנהלת בתי המשפט, לפי העניין, בדבר דרכי הפעולה ביישום הוראות סעיף זה שיש בהן כדי להביא להגדלת מספר העצורים והאסירים שיובאו בכל יום לבית המשפט תוך יישום הוראות הדין והוראות משרד הבריאות כאמור בסעיף קטן (א). בתוך כך, להורות על נקיטה בצעדים לוגיסטיים שונים, בכפוף להקצאת המשאבים הנדרשים, ולגבש דרכי פעולה נוספות, בתיאום עם כלל הגורמים הנוגעים לעניין, שיש בהן כדי להגדיל את מכסת העצורים והאסירים שניתן להביא מידי יום לבית המשפט בתקופת ההכרזה על הגבלה חלקית. יובהר, כי הנחיית שר המשפטים להנהלת בתי המשפט בהתאם להוראה המוצעת תהיה בהסכמת נשיא בית המשפט העליון.

סעיף 4 לנוכח ההסדר המוצע, בסעיף 5 להצעת החוק, לעניין השתתפותם של עצורים ואסירים בדיונים בהיוועדות חזותית בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה מלאה או הגבלה חלקית, מוצע לתקן את כותרות סימנים ג' ו-ד' בפרק ב' לחוק כך שיובהר כי ההסדרים המעוגנים בסימנים אלה חלים אך ורק בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה.

סעיף 5 כאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר, מהטעמים כמפורט בו, מוצע לעגן בחוק, בסימן ה' בפרק ב' לחוק כנוסחו המוצע, הסדר המאפשר לעצורים ואסירים להשתתף בדיון בעניינם בהיוועדות חזותית, גם בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה. הוראות ההסדר המוצע יחולו על כלל הדיונים בבתי המשפט שעצור או אסיר הוא צד להם, ובתוך כך על דיוני מעצר, דיונים פליליים ודיונים שאינם פלילים, כגון דיונים אזרחיים, עתירות אסירים ועתירות על החלטות ועדת שחרורים או על החלטות היחידה לשחרור ממאסרים קצרים, שחלה בהם חובת נוכחות על פי דין או על פי החלטת בית משפט, הכול כמפורט להלן.

לסעיף 19א המוצע ככלל, בתקופה שבה לא עומדת בתוקף אחת משתי ההכרזות מכוח סעיף 2(א) או (ג) לחוק, חל הדין הרגיל ולפיו כל העצורים והאסירים מובאים לדיונים בעניינם בבית המשפט. מאחר שכאמור, המגפה טרם מוגרה ועדיין קיים סיכון להידבק בנגיף, וסיכון זה מוגבר במהלך הבאת העצורים והאסירים יחד לבתי המשפט, שהייתם בהם וחזרתם למתקני הכליאה, מוצע לעגן, בסעיף 19א לחוק כנוסחו המוצע, הוראה המאפשרת השתתפות עצורים או אסירים בדיונים בבתי משפט בהיוועדות חזותית בתקופה שבה אין הכרזה כאמור בתוקף, וזאת בשני סוגי מקרים: הסוג הראשון עניינו בעצורים ואסירים שקיימת מניעה להביאם לבית המשפט בשל כך שחלה עליהם חובת בידוד, ולעניין עצורים ואסירים מחוסנים – בשל קיומו של חשש ממשי שהם נדבקו בקורונה על אף שהם מחוסנים, לאחר שהיו במגע הדוק עם חולה מאומת. זאת, בשל הזהירות המונעת הנדרשת ביחס לאוכלוסיית העצורים והאסירים (ראו פסקה

(1) המוצעת). הסוג השני נועד לאפשר לעצורים ואסירים שמעוניינים, בשל חשש להידבקות בנגיף הקורונה, להשתתף בדיון בעניינם בהיוועדות חזותית, וזאת בתנאים המפורטים בפסקה (2) המוצעת. ההסדר המוצע יחול על כלל הדיונים שבהם נדרשה לפי דין, לרבות לפי החלטת בית משפט, נוכחות של עצור או אסיר בדיון, בין שמדובר בדיון מעצר ובין שמדובר בדיון שאינו דיון מעצר, ושמתיימים בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה כאמור.

לפסקה (1)(א) כאמור, מוצע לאפשר את השתתפותו של עצור או אסיר שהוא אדם המצוי בבידוד, בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית, חלף הבאתו לבית המשפט. ההיוועדות חזותית תיעשה על פי המוצע באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר תוך עמידה בהוראות הדין לעניין הבידוד, זאת בדומה להוראות סעיפים 9(ד) ו-16(ד) לחוק, החלות לעניין דיון מעצר ודיון שאינו דיון מעצר, בהתאמה, בתקופה שבה עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה.

עוד מוצע לקבוע כי אם מדובר בדיון שבו נשמעת עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי - הוא יידחה, אלא אם כן מתקיים אחד החריגים הקבועים בסעיף 17(ב) או (ג) לחוק, והם: בית המשפט הורה על קיומו של הדיון בדרך של היוועדות חזותית בהסכמת הצדדים (ובלבד שהסכמת העצור או האסיר הובאה באמצעות סגורו); או שהוגשה בקשה לקיום הדיון באופן האמור על ידי פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות במשטרה או על ידי בא כוחו של העצור או האסיר ומדובר במקרה חריג שבו בית המשפט מצא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא ניתן לדחות את הדיון למועד אחר ושהשתתפות העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית לא תביא לפגיעה בו.

הוראה מוצעת זו דומה להוראה הקבועה בסעיף 3(ד)(1) לחוק, החלה בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית לגבי כל סוגי הדיונים בעניינם של עצורים ואסירים.

לפסקה (1)(ב) מוצע לקבוע הוראה דומה לזו המוצעת לעיל לעניין עצור או אסיר המצוי בבידוד, אך מצומצמת יותר, ביחס לעצור מחוסן או אסיר מחוסן, שנציב בתי הסוהר או קצין בכיר בשירות בתי הסוהר בדרגת גונדר שוכנעו, על יסוד חוות דעת בכתב מאת קצין רפואה בשירות בתי הסוהר, כי הוא בא במגע הדוק עם חולה ויש חשש ממשי שהוא נדבק בנגיף הקורונה, על אף שהוא מחוסן. על פי המוצע, יוכלו הנציב או הקצין כאמור להורות כי אותו עצור או אסיר לא יובא לדיון בעניינו בבית המשפט אלא ישתתף בדיון בהיוועדות חזותית, וזאת עד תום ביצוע כל הפעולות הדרושות להסרת החשש האמור או למשך 96 שעות מעת שהחשש התגבש, לפי המוקדם. זאת, לאור עמדת משרד הבריאות בדבר הזהירות המונעת שיש לנקוט ביחס לאוכלוסיית העצורים והאסירים שהיא אוכלוסייה בסיכון גבוה יותר להדבקה ביחס לאוכלוסיות אחרות. הוראה מוצעת זו דומה להוראת סעיף 3(ד)(2) לחוק כתיקונו המוצע בסעיף 3(2) להצעת החוק, החלה בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית (ראו גם דברי ההסבר לסעיף 3 להצעת החוק).

לפסקה (1)(ג) מוצע להבהיר, בדומה לקבוע בסעיף 9(א)(2) לחוק לעניין דיון מעצר המתקיים בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה, כי ההסדר המוצע בדבר קיום דיון בהשתתפות עצור שהוא אדם המצוי בבידוד או שיש חשש שנדבק בנגיף הקורונה, כאמור בפסקאות משנה (א) או (ב) המוצעות, בהיוועדות חזותית, אינו גורע מסמכותו של בית המשפט לפי סעיף 16(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן - חוק המעצרים), לקיים דיון שלא בנוכחותו של העצור. השופט יוכל לפעול בדרך זו אם נוכח, על יסוד חוות דעת של רופא, שהעצור אינו

מסוגל להשתתף בדיון מפאת מצב בריאותו. במקרה זה, יתקיים הדיון בנוכחות סנגורו של העצור, ואם העצור אינו מיוצג, ימנה לו השופט סנגור.

לפסקה (2) מוצע לאפשר לעצור או אסיר, המבקש זאת באמצעות בא כוחו, להשתתף בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית, חלף נוכחות פיזית בבית המשפט, וזאת אף שלא מתקיים לגביו האמור בפסקה (1)(א) או (ב) המוצעת. על פי המוצע, בית המשפט יוכל להורות על השתתפות עצור או אסיר כאמור בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר, לאחר ששקל את השיקולים המנויים בפסקאות משנה (1) עד (3) של פסקה (2)(א) המוצעת. הוראה זו נועדה לתת מענה לעצור או אסיר המעוניינים להשתתף בדיון בעניינם בהיוועדות חזותית, חלף הגעה פיזית לבית המשפט, כדי להימנע מהשהייה המשותפת עם עצורים ואסירים הכרוכה בנסיעה לבית המשפט ובחזרה, ומהסיכון להידבקות בנגיף הנובע מכך, בין בשל מצב התחלואה הכללי שבשלו קיים סיכון מוגבר להידבקות של העצורים והאסירים במהלך ההבאה לבתי המשפט, שהייתם בהם וחזרתם למתקני הכליאה, ובין בשל נסיבות אישיות הנוגעות לעצור או האסיר, שיש בהן כדי להגדיל את הסיכון להידבקותו במהלך הנסיעה והשהייה כאמור.

מתן אפשרות לעצורים ואסירים אלה לממש את רצונם להשתתף בדיון בעניינם בהיוועדות חזותית אף ביא להקטנת מספר העצורים והאסירים המובאים יחד מידי יום לבית המשפט, וזאת בתקופה שבה רמת התחלואה נמוכה יחסית, אך עדיין קיימת מגפה וקיים חשש להידבקות בנגיף. בהינתן העובדה שהבאתם של העצורים והאסירים ושהייתם בבתי המשפט נעשית בלא שיש אפשרות לשמירה מספקת על אמצעי זהירות כגון מרחק בין עצור לעצור, הרי שהפחתת מספר העצורים והאסירים המובאים יחד כאמור, יש בה כדי להקטין את הסיכון שעצורים או אסירים אלה יידבקו בנגיף במהלך הנסיעה לבית המשפט, השהייה בו והחזרה למקומות המעצר ולבתי הסוהר, כמו גם הסיכון להתפשטות הנגיף במקומות אלה.

מוצע לקבוע כי אם הדיון שהעצור או האסיר מבקשים להשתתף בו בהיוועדות חזותית הוא דיון שנשמעת בו עדות לפי פרק ה' סימן ה' לחוק סדר הדין הפלילי, תידרש גם הסכמת התובע להשתתפות העצור או האסיר כאמור, וזאת לנוכח החשיבות היתירה שיש לנוכחות העצור או האסיר באולם בית המשפט, בעת שנשמעות בו עדויות הנוגעות לשאלת אשמתו. הדרישה להסכמת התובע נועדה לוודא כי השתתפות העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית תתאפשר רק במקרים שבהם גם מבחינת האינטרס הציבורי ניתן לוותר על נוכחותו של העצור או האסיר באולם בית המשפט, וזאת בשים לב למהות העדויות שעתידות להישמע באותו דיון. הוראה דומה קבועה בסעיף 17(ב) לחוק לעניין דיון המתקיים בתקופה שבה עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה.

מוצע להבנות את שיקול דעת בית המשפט בבואו להורות על השתתפות העצור או האסיר בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית לבקשתו. על פי המוצע, בית המשפט יידרש לשקול את חשיבות נוכחותו הפיזית של העצור או האסיר בדיון בבית המשפט בהתחשב בין השאר במהות הדיון ובנסיבות אישיות הנוגעות לעצור או האסיר (למשל אם מדובר בעצור או אסיר שבית המשפט צריך להתרשם ממנו פנים אל פנים בשל מצבו הקוגניטיבי). כמו כן, ישקול בית המשפט את קיומן של נסיבות אישיות שיש בהן כדי להשפיע על הסיכון להידבקותו של העצור או האסיר בנגיף הקורונה, וזאת גם בתקופה שבה רמת התחלואה נמוכה יחסית (כגון מצב בריאותי, מערכת חיסונית חלשה, קיומה של מחלה כרונית וכדומה); כן יידרש בית המשפט לשקול קיומן של הגבלות המוטלות על הציבור לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אף אם מדובר בהגבלות בהיקף מצומצם. זאת, משום שעצם קיומן של הגבלות כאמור יש בו כדי

להעיד על כך שסכנת התפשטות הנגיף בעינה עומדת.

בית המשפט יידרש לאזן בין השיקולים הנזכרים לעיל, בכל מקרה לגופו, תוך מתן משקל לרצונו של העצור או האסיר להשתתף בדיון בעניינו בהיוועדות חזותית. מטבע הדברים, נקודת האיזון בין השיקולים השונים תשתנה בהתאם למצב התחלואה כפי שהוא בא לידי ביטוי בטיב ההגבלות המוטלות על הציבור באותה עת ובהיקפו. כך למשל, בתקופה שבה רמת התחלואה נמוכה ולא קיימות הגבלות שעניינן שמירת מרחק והגבלת מספר המתקהלים במרחב הציבורי ובתוך מבנה, יינתן לשיקולים המנויים בפסקת משנה (א)(2) ו-(3) המוצעת משקל נמוך יותר אל מול חשיבות נוכחות העצור בדיון, אלא אם כן מדובר בעצור או אסיר שבשל נסיבות אישיות נמצא בסיכון מוגבר להידבק בקורונה, וחושש להידבק בעת הבאתו לבית המשפט ושהייתו שם. לעומת זאת, בתקופה שבה ניכרת עלייה ברמת התחלואה והסיכון להתפשטות הנגיף עולה, יינתן לשיקולים אלה משקל רב יותר, שכן אל מול חשיבות הנוכחות של העצורים והאסירים בדיון בעניינם בבית המשפט עומדת זכותם לבריאות ובתוך כך זכותם להימנע מפעילויות וממקומות שבהם יש סיכוי גבוה יותר להידבק בנגיף, כגון במהלך הבאתם לבתי המשפט, השהייה בהם והחזרה למיתקני הכליאה.

בפסקת משנה (ב) מוצעות הוראות לעניין אופן הגשת הבקשה. בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה, ברירת המחדל היא שעל שירות בתי הסוהר להביא את כל העצורים והאסירים לדיון בעניינם בבית המשפט. כדי לאפשר גם קיום דיונים בהיוועדות חזותית כפי שמוצע בפסקה (2), על שירות בתי הסוהר להקצות כוח אדם שיפעיל את מערך ההיוועדות החזותית במיתקני הכליאה, וזאת במקביל להפעלת מערך הליווי לבתי המשפט. על כן, נדרש שירות בתי הסוהר לדעת מבעוד מועד מיהם העצורים והאסירים שיש להביאם באותו יום לבית המשפט ומיהם העצורים והאסירים שיש לאפשר להם להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית מתוך מיתקני הכליאה, ובהתאם לכך להקצות כוח אדם לכל אחת מהמשימות.

כדי ששירות בתי הסוהר יוכל לעמוד בחובתו לאפשר לעצור או לאסיר להשתתף בדיון בעניינו באמצעות מכשיר היוועדות חזותית שיקצה, עליו לקבל הודעה על החלטת בית המשפט בדבר אופן קיום הדיון מבעוד מועד, וככל האפשר עד 48 שעות לפני הדיון. לפיכך, מוצע לקבוע כי העצור או האסיר יגישו את בקשתם להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית לא יאוחר מ-72 שעות טרם מועד הדיון, כך שיהיה סיפק בידו של בית המשפט לקבל החלטה בבקשה זו מבעוד מועד, וכן יהיה אפשר להודיע לשירות בתי הסוהר זמן סביר מראש על אופן קיום הדיון ולאפשר לו היערכות בהתאם. מנגנון העדכון של שירות בתי הסוהר בדבר אופן השתתפות העצור או האסיר בדיון, בהתאם להחלטת בית המשפט, יוסדר בתיאום בין הנהלת בתי המשפט לשירות בתי הסוהר, בשים לב לפרק הזמן שנדרש לשירות בתי הסוהר להיערך להשתתפות העצור בדיון בהיוועדות חזותית, חלף הבאתו לבית המשפט.

מוצע להבהיר כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט לדון, במקרים חריגים המצדיקים זאת, בבקשת עצור או אסיר שהוגשה לאחר המועד הקבוע לכך, וזאת לאחר שקיבל עמדה בכתב מטעם שירות בתי הסוהר. כך, יוכל בית המשפט לשקול בין כלל השיקולים הנוגעים לעניין גם את יכולתו של שירות בתי הסוהר להיערך בנסיבות העניין להשתתפות העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית, חרף ההתראה הקצרה.

לבסוף, מוצע לקבוע כי הוראה זו המאפשרת את השתתפות העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית על פי בקשתו, לא תחול על דיון שבו נשמעת עדותו של העצור או האסיר, גם לא בהסכמתו ובהסכמת

התובע. דהיינו, עדותו של עצור או אסיר לעולם תישמע כאשר הוא נוכח באולם בית המשפט, בדרך המאפשרת לבית המשפט להתרשם מעדותו וממהימנותו באופן בלתי אמצעי ומאפשרת לסנגור ולתובע לשאול אותו שאלות במהלך חקירתו, באופן בלתי אמצעי, ואף להציג לו מסמכים שאליהם הוא נדרש להתייחס. הוראה דומה קבועה בסעיף 17(א) לחוק לעניין השתתפות עצור או אסיר בדיון שאינו דיון מעצר, המתקיים בתקופה שבה חלה הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה.

לפסקה (3) מוצע לקבוע כי על דיון בהשתתפות עצור או אסיר בהיוועדות חזותית לפי סעיף 19א המוצע, יחולו הוראות סעיף 5 לחוק. סעיף זה קובע הוראות לעניין אופן קיום הדיון בהיוועדות חזותית, ובין השאר קובע כי על הדיון להתקיים בדרך שתבטיח כי כל המשתתפים בו והשופט יראו וישמעו זה את זה במהלך הדיון; כי תתאפשר שיחת היוועדות חסויה בין העצור או האסיר לסנגורו או בא כוחו, לפני הדיון, במהלכו ולאחריו; וכי בשורה של דיונים ובהם דיון בהליך פלילי ודיון מעצר, הדיון יתקיים בנוכחות סנגורו של העצור או האסיר, ואם אינו מיוצג – ימנה לו בית המשפט סנגור.

עוד מוצע לקבוע כי אם הדיון שהעצור או האסיר משתתף בו בהיוועדות חזותית לפי סעיף 19א המוצע הוא דיון מעצר, כהגדרתו בחוק, תחול אף הוראת סעיף 9(ד) סיפה לחוק, שלפיה הסייגים לזכותו של עצור להיפגש עם סנגורו הקבועים בסעיפים 34 ו-35 לחוק המעצרים, עומדים בעינם, ואין בהוראות סעיף 5 לחוק כדי לגרוע מהם. מכאן שאם מדובר בעצור שפגישתו עם סנגורו נדחתה בהתאם להוראות סעיפים אלה, הדיון בעניין מעצרו יתקיים עמו ועם סנגורו בנפרד, באופן שיימנע הקשר ביניהם; הם לא ישמעו או יראו זה את זה במהלך הדיון כנדרש לפי סעיף 5(2) לחוק; ולא תתאפשר שיחה חסויה ביניהם כקבוע בסעיף 5(3) לחוק.

נוסף על כך, מוצע להחיל על דיון לפי סעיף 19א המוצע את ההוראות הקבועות בחוק לעניין המקרים החריגים שבהם ניתן לקיים את הדיון באמצעות הטלפון בשל תקלה טכנית בלתי צפויה המונעת את קיום הדיון בהיוועדות חזותית (ראו סעיפים 9(א)(1) או 2), 16(א) רישא, 18(א)(1) או 19 סיפה, לפי העניין). הנהלת בתי המשפט ושירות בתי הסוהר יגבשו נהלים או הוראות עבודה ליישום הוראות סעיף 19א המוצע, כל גוף בהיבטים הנוגעים לו ובמידת הצורך באופן מתואם. הנהלים או הוראות העבודה יתייחסו, בין השאר, להיבטים תפעוליים, לרבות לאמצעים הטכנולוגיים שיש בהם כדי לצמצם את הפער בין דיון המתקיים בנוכחות העצור או האסיר לדיון המתקיים בהשתתפותו בהיוועדות חזותית, הן מנקודת מבטו של העצור או האסיר והן מנקודת מבטם של בית המשפט ושאר המשתתפים שנוכחותם נדרשת בדיון. עוד יוסדרו נהלים או בהוראות עבודה אלה דרכים להבטחת הקשר בין העצור או האסיר לבא כוחו לפני הדיון, במהלכו ולאחריו.

סעיף 8 לנוכח ההסדר המוצע, בסעיף 9 להצעת החוק, לעניין השתתפותם של כלואים בדיונים בהיוועדות חזותית בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה מלאה או הגבלה חלקית, מוצע לתקן את כותרות סימנים ב' ו-ג' בפרק ג' לחוק באופן שיובהר כי ההסדרים המעוגנים בסימנים חלים אך ורק בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה.

סעיף 9 בהתאמה להסדר המוצע בסעיפים 4 ו-5 להצעת החוק, לעניין קיום דיונים בהשתתפות עצורים ואסורים בהיוועדות חזותית במערכת המשפט האזרחית בשל חובת בידוד או חשש להידבקות בנגיף הקורונה, בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה מלאה או הגבלה חלקית, ובשל אותם טעמים, מוצע לעגן בסימן ד' לפרק ב' לחוק כנוסחו המוצע, הסדר מקביל לעניין השתתפותם של כלואים בדיונים

בעניינם במערכת המשפט הצבאית בהיוועדות חזותית, באותה תקופה ובשל אותן נסיבות, והכל בשינויים המתחייבים מכך שמדובר במערכת המשפט הצבאית (ראו סעיף 28א לחוק כנוסחו המוצע). המדובר בדיונים בבתי הדין הצבאיים שכלוא הוא צד להם, ובכלל זה דיוני מעצר, ודיונים בהליכים פליליים שאינם דיוני מעצר. כאמור, הסדר זה מוצע מאותם טעמים שבשלהם מוצע ההסדר במערכת בתי המשפט האזרחית, והם העובדה שהמגפה טרם מוגרה ועדיין קיים סיכון להידבק בנגיף, סיכון שמתגבר במהלך הבאת כלואים יחד לבתי הדין הצבאיים, שהייתם בהם יחד וחזרתם יחד למיתקני הכליאה.

כמו כן, מוצע כי ההסדר הקבוע בסעיף 25 לחוק ומאפשר לקיים דיון בעניינו של כלוא שלא בנוכחותו מחמת מצב בריאותו, בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה מלאה או הגבלה חלקית, יחול גם בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה כאמור. בקיום דיונים בבתי הדין הצבאיים. הוראה דומה מעוגנת בסעיף 16(2) לחוק המעצרים, לעניין דיוני מעצר במערכת המשפט האזרחית.

סעיף 10 סעיף 32 לחוק מסדיר את האפשרות לקיים דיון בוועדת שחרורים בהשתתפותו של אסיר בהיוועדות חזותית, בתקופה שבה עומדת בתוקף הכרזה לפי פרק ב' לחוק. מוצע כי ההסדר המוצע בסעיף 19א לחוק כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת החוק, אשר חל בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה לפי פרק ב' לחוק, יחול, על אף חובת הנוכחות הקבועה בסעיף 16(א) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, גם לגבי דיונים בוועדות השחרורים, וזאת בשינויים המחויבים ובשינויים המוצעים בסעיף 32א לחוק כנוסחו המוצע. אמנם, דיוני ועדות השחרורים מתקיימים ככלל באולמות הסמוכים לבתי הסוהר. יחד עם זאת, גם לגביהם נדרשת הוראה שתאפשר, בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה, השתתפותו של האסיר בדיון בהיוועדות חזותית. זאת, באותן נסיבות שבהן הדבר מתאפשר בדיונים לפני בתי המשפט, ומטעמים דומים הנוגעים לאופן הבאת האסירים לדיון בעניינם והקושי שהדבר מעורר בתקופה שבה המגפה טרם מוגרה.

סעיף 11 לפי סעיף 33 לחוק, אם החליטה ועדת שחרורים שלא לשחרר על-תנאי אסיר, והדיון התקיים שלא בנוכחותו, לפי סעיף 32 לחוק (אשר מסדיר כאמור השתתפותו של אסיר בדיון בוועדת שחרורים בהיוועדות חזותית בתקופת תוקפה של הכרזה), עליה לשוב ולדון בעניינו של האסיר, בנוכחותו, לאחר שלא תהיה עוד מניעה לעשות כן, וזאת אם האסיר ביקש זאת.

מוצע כי הוראה זו תחול גם על דיון שנערך בהיוועדות חזותית בהתאם לסעיף 32א(1) לחוק כנוסחו המוצע, כלומר, בנסיבות שבהן חלה על האסיר חובת בידוד או שהוא מחוסן ובא במגע הדוק עם חולה ויש חשש ממשי שנדבק בנגיף.

בדומה לדיון שהתקיים בהיוועדות חזותית בנסיבות שבהן חלה הגבלה על קיום דיונים בנוכחות אסירים (בתקופת תוקפה של הכרזה), גם בנסיבות הקבועות בסעיף 19א(1) המוצע כפי שהוחל בסעיף 32א(1) המוצע (ובשונה מהנסיבות הקבועות בסעיף 19א(2) המוצע) כפי שהוחל בסעיף 32א(2) המוצע, ההשתתפות בדיון בהיוועדות חזותית אינה מיוזמתו של האסיר. במצב דברים זה, מוצדק לאפשר לאסיר, אם יבקש זאת, שהוועדה תשוב ותדון בעניינו, והפעם בנוכחותו.

סעיפים 12 ו-13 בסעיף 39 לחוק מוסדרת האפשרות לקיום דיון בוועדה לעיון בעונש (שהיא הגוף המקביל לוועדת השחרורים במערכת המשפט הצבאית) בהשתתפותו של אסיר בהיוועדות חזותית, בתקופת תוקפה של הכרזה לפי פרק ג' לחוק. מוצע, בהתאמה להסדר המוצע בסעיפים 10 ו-11 להצעת החוק בעניין ועדות השחרורים האזרחיות, לקבוע כי ההסדר הקבוע בסעיף 28א לחוק, כנוסחו המוצע

בסעיף 9 להצעת החוק, יחול, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים בסעיף 38א לחוק כנוסחו המוצע, ומאותם טעמים, גם על דיוני הוועדה לעיון בעונש, שהיא הגוף המקביל לוועדת השחרורים במערכת המשפט הצבאית. כך, אסיר ישתתף בדיון בפני הוועדה לעיון בעונש בהיוועדות חזותית, בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה, אם חלה עליו במועד הדיון חובת בידוד, אם הוא אסיר מחוסן שבא במגע הדוק עם חולה ויש חשש ממשי כי נדבק בנגיף הקורונה, או אם הוא ביקש באמצעות בא כוחו להשתתף כך בדיון, הכל כמפורט בפסקאות (1) עד (3) של סעיף 38א(א) המוצע, בסעיף 12 להצעת החוק.

בדומה לתיקון המוצע של סעיף 33 לחוק שעניינו דיון חוזר בנוכחות האסיר לפני ועדת השחרורים, בסעיף 11 להצעת החוק, ומהטעמים כמפורט בדברי ההסבר לאותו סעיף, מוצע לתקן את סעיף 39 לחוק הקובע הוראה מקבילה לעניין דיון חוזר בנוכחות אסיר לפני הוועדה לעיון בעונש, כך שהוראה זו תחול גם לעניין דיון שהתקיים לפני הוועדה האמורה בהיוועדות חזותית בנסיבות המוסדרות בסעיף 19א(1) לחוק כנוסחו המוצע, כפי שהוחל בסעיף 38א(א)(1) ו-(2) המוצע, כלומר שלא לפי בחירתו של האסיר.

סעיף 14 סעיף 40 לחוק, שענינו דיווח לכנסת, קובע את חובת הדיווח של הגופים הרלוונטיים לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת וכן לשרים וליועץ המשפטי לממשלה, או לשר הביטחון ולפרקליט הצבאי הראשי, לפי העניין. על פי הנוסח הקיים של הסעיף האמור, חלה חובת הדיווח המעוגנת בו בכל תקופת תוקפו של החוק, ללא הבחנה בין תקופה שבה עומדת בתוקף הכרזה לפי פרק ב' לחוק לבין תקופה שבה לא עומדת בתוקף הכרזה כאמור. מאחר שההוראות שעניינן הקטנת מספר המעצרים (סעיפים 7, 8 ו-10 לחוק) חלות רק בתקופה שבה עומדת בתוקף הכרזה כאמור, מוצע לתקן את סעיף 40 לחוק באופן שחובת הדיווח הרחבה הקבועה בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) של סעיף 40 לחוק תחול רק לגבי תקופה שבה עומדת בתוקף הכרזה (הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה).

לצד זאת, מוצע לעגן, בסעיף קטן (ד) כנוסחו המוצע, חובת דיווח לכנסת לגבי תקופות שבהן לא עומדת בתוקף הכרזה, שכן מכוח ההסדרים המוצעים בסעיפים 5, 9, 10 ו-12 לטיטות חוק זו, הרי שגם בתקופות אלה יתקיימו דיונים בהיוועדות חזותית. על פי המוצע, הדיווח בתקופה זו ייעשה אחת לחודש, ויכלול את מספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית, מספר הדיונים שהתקיימו טלפונית ומספר העצורים והאסירים שהובאו לדיונים בבתי המשפט או לבתי הדין הצבאיים, לפי העניין.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע הוראה המבהירה לגבי אילו מבין הנתונים המנויים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) של סעיף 40 לחוק נדרש לדווח לצד נתונים באותם עניינים בתקופה המקבילה בשנה שקדמה למועד הדיווח, ולגבי אילו נתונים כאמור נדרש לדווח לצד נתונים באותם עניינים בתקופה המקבילה בשנת 2019. על פי הקבוע כיום בסעיפים קטנים אלה, לצד כל הנתונים שעליהם נדרש לדווח, יש לציין גם נתונים באותם העניינים בתקופה המקבילה בשנה שקדמה למועד הדיווח. בכל הנוגע לדיווח על אודות מספר המעצרים או מספר העצורים שנקלטו, אשר נועד לבחון אם חל שינוי במספר המעצרים בתקופה שבה חלה ההכרזה בשל תחולת סעיפים 7, 8 ו-10 לחוק, אין תועלת בהשוואה לנתונים מהשנה שקדמה למועד הדיווח, שכן הוראות דומות עמדו בתוקף גם בשנה האמורה, וזאת מכוח תקנות שעת חירום (דיוני מעצרים), התש"ף-2020 (ראו: ק"ת התש"ף, עמ' 748). כדי להעריך את השפעתן של הוראות אלה על מספר המעצרים בתקופת תוקפה של הכרזה, יש להשוות את הנתונים האמורים לנתונים מהתקופה בשנת 2019 המקבילה לתקופת הדיווח – התקופה שלפני התפשטות נגיף הקורונה בישראל, וממילא – לפני התקנתן של תקנות שעת

החירום הנזכרות.

סעיף 13 על פי סעיף 42 לחוק, הוא עומד בתוקף עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) או עד יום פקיעתו של חוק סמכויות מיוחדות, לפי המוקדם. כדי להבטיח את המשך קיומה של תשתית משפטית המאפשרת השתתפות עצורים, אסירים וכלואים בדיונים בבתי המשפט, בבתי הדין הצבאיים, בוועדות השחרורים ובוועדה לעיון בעונש, בהיוועדות חזותית, חלף נוכחותם בבית המשפט, באופן מלא או חלקי, בהתאם למצב התחלואה ולמידת הסיכון להתפשטות הנגיף במקומות מעצר ובבתי הסוהר בתקופה הרלוונטית, מוצע להאריך את תוקפו של החוק ב-6 חודשים נוספים, כך שהוא יעמוד בתוקף עד יום כ"ח כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

ההארכה האמורה נדרשת כדי לתת מענה לסיכון להחמרה במצב התחלואה במדינה, בין השאר בשל התממשות סיכונים שונים כגון התפתחות וריאנטים חדשים שהחיסון אינו יעיל כנגדם, ירידה ביעילות החיסונים וברמת ההגנה של מחלימים לאורך זמן, כמו גם התפרצות תחלואה בקרב העצורים, האסירים או הכלואים שאינם מחוסנים. ההסדר המוצע לעניין קיום דיונים בהיוועדות חזותית בתקופה שבה לא עומדת בתוקף הגבלה נותן מענה מידתי יותר לסיכון הבריאותי, בנסיבות שבהן החשש מהתפשטות המגפה נמוך באופן יחסי.

יצוין כי פרק הזמן של שישה חודשים תואם את פרק הזמן שבו מוצע להאריך את תוקפו של חוק סמכויות מיוחדות, בהצעת חוק סמכויות מיוחדות הנזכר לעיל. ככל שבמהלך תשעת החודשים האמורים תוסר הסכנה להתפשטות נגיף הקורונה במדינה, וחוק סמכויות מיוחדות יבוטל, ממילא יפקע גם תוקפו של החוק.